

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603-400

Londyn popiera Pragę! Sudety będą musiały zadowolić się ustępstwami decentralizacji i autonomii lokalnej

Lord Runciman określił plan rządu czeskiego jako słuszny

Henlein u Hitlera

BERCHTESGADEN, 2 września. (PAT). — Kanclerz Hitler przyjął dzisiaj przywódcę Niemców sudeckich Konrada Henleina, który na życzenie lorda Runcimana zapoznał się z dotychczasowym stanem rokowań z rządem praskim. Jak zaznacza niemieckie biuro informacyjne, KANCLERZ OKAZAŁ DUŻE ZAINTERESOWANIE DLA UZDZIAŁNIENIA MU PRZEZ HENLEINA WYJAŚNIEN, przy czym zaznaczyła, się zupełną zgodność poglądów w ocenie sytuacji. Konrad Henlein, po zjedzeniu obiadu w towarzystwie kanclerza, opuścił po południu Berchtesgaden.

PRAGA, 2 września. (PAT). Prezydent Benesz przyjął w piątek w południe sudecko-niemieckiego posła Kyndta oraz członka naczelnej rady partii niemiecko-sudeckiej dr. Szekowskiego.

PRAGA, 2 września. (PAT). Sekretariat misji lorda Runcimana komunikuje: PREZYDENT REPUBLIKI BENESZ PRZYJĄŁ DZIŚ O GODZ. 17-ej LORDA RUNCIMANA, któremu zakomunikował, iż spotkał się dziś z przedstawicielami partii Niemców sudeckich i konferował z nimi od godz. 10.30 do 14.30. Rokowania odroczone na stepnie do poniedziałku.

Kontrpropozycje niemieckie

PRAGA, 2 września. (PAT). Korespondent PAT dowiadyuje się, że podczas dzisiejszej rozmowy prezydenta Benesza z delegacją Niemców sudeckich — NIEMCY ZAJĘLI WOBEC PROJEKTU RZĄDOWEGO STANOWISKA KRYTYCZNE I WYSUNĘLI SWE KONTRPROPOZYCJE.

Anglia wzywa rząd polski aby pomógł zlikwidować zatarg sudecki

PARYŻ, 2.9. (Tel. wł.) — W kołach dyplomatycznych przywiązują wielką wagę do faktu, iż rząd angielski uznał za stosowne poinformować Polskę o życzeniu swoim wyjaśnienia stosunków polsko-czeskich.

Interwencja angielska odbyła się w ten sposób, że lord Halifax przyjął polskiego charge d'affaires w Londynie Jazdzewskiego i za jego pośrednictwem zwrócił się do rządu polskiego z życzeniem, aby Polska przyłączyła się do wysiłków rządu brytyjskiego w celu pokojowego, lecz sprawiedliwego rozwiązania pro-

BERLIN, 2. 9. (PAT). Do Berchtesgaden wyjechał minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop. M. in. „Daily Telegraph“ doniósł, że Henlein zabral z sobą ODRĘCZNE PISMO LORDA RUNCIMANA DO HITLERA. W liście tym

lord Runciman całym autorytetem miał określić plan rządu praskiego jako słuszny.

Amb. Henderson u Ribbentropa

LONDYN, 2. 9. (PAT). Korespondent PAT. dowiadyuje się z brytyjskich kół autorytatywnych, że AMBASADOR HENDERSON W CZWARTEK WIDZIAŁ SIĘ Z MINISTREM SPRAW ZAGRANICZNYCH VON RIBBENTROPEM.

Henderson udał się do odległej o godzinę od Berlina posiadłości ziemskiej ministra von Ribbentropa i tam złożył obszernie sprawozdanie z wrażen, jakie odniósł w czasie pobytu w Londynie.

AMB. HENDERSON NIE DOKONAŁ ŻADNEJ DEMARCHE I NIE ZŁOŻYŁ NICZEGO NA PIŚMIE, podając natomiast do wiadomości ministra spr. zagr. Rzeszy w sposób bardzo szczerzy i nieskrępowany swoje prywatne wrażenia o poglądach, wyrażanych wobec niego w Londynie na temat sprawy Czechosłowacji przez premiera Chamberlaina, przez lorda Halifaxa, jak i przez cały gabinet brytyjski, w którego obradach ambasador Henderson — jak wiadomo — uczestniczył.

AMBASADOR HENDERSON MIAŁ PROSIĆ MINISTRA RIBBENTROPA, ABY WRAZEM TE BYŁY PODANE DO WIADOMOŚCI KANCLERZA HITLERA.

Von Ribbentrop przybył do Berchtesgaden w piątek rano i ZŁOŻYŁ KANCLERZOWI DOKŁADNE RELACJE O WYNURZENIACH HENDERSONA.

Anglia jednomyślna w poglądach

PRAGA, 2 września. — W związku z naprężoną sytuacją w Czechosłowacji, premier angielski Chamberlain zwołał pierwsze po wakacjach posiedzenie rady gabinetowej.

W posiedzeniu brał udział przybyły do Londynu ambasador w Berlinie Henderson, co JEST RZECZĄ W STOSUNKACH ANGIELSKICH ZUPEŁNIE WYJĄTKOWĄ.

Ministrowie mieli do swej dyspozycji nie tylko raport Hendersona, lecz nadto masę informacji z Pragi i innych stolic bałkańskich.

MINISTROWIE ZAPOZNALI SIĘ NAJPIERW z NOWYMI PROPOZYCJAMI CZESKIMI, KTÓRE DŁUGO STUDIOWANO I UZNAŁO ZA ZUPEŁNIE WYSTARCZAJĄCE I CZYNIĄCE ZADOŚĆ SPRAWIEDLIWOŚCI.

Rząd angielski powziął jednomyślnie decy-

zję, że SUDETY BĘDĄ MUSIAŁY ZADOWOLIĆ SIĘ USTĘPSTWAMI DECENTRALIZACJI I AUTONOMII LOKALNEJ, ZAOFIAROWANEJ PRZEZ PRAGĘ.

Zdecydowane stanowisko rządu znajduje poparcie u całego narodu angielskiego. Szef opozycji liberalnej sir Archibald Sinclair, przemawiając w Wietaitlez, złożył następującą deklarację: „SPODZIEWAM SIĘ, ŻE OSTRZEŻENIE MIN. SIMONA NIE PRZYSZŁO ZA PÓZNO. RZĄD BRYTYJSKI MA ZA SOBĄ CAŁY KRAJ. HITLER I MUSSOLINI MUSZĄ ZROZUMIEĆ, ŻE JEŻELI ONI PÓJDA DALEJ TĄ SAMĄ DROGĄ NIE MOGĄ LICZYĆ NA ŻADNE ROZDZWIĘKI WŚRÓD LUDNOŚCI ANGIELSKIEJ, LECZ BĘDĄ MIEĆ PRZECIW SOBIE LUD ZJEDNOCZONY I ZDECYDOWANY“.

PARYŻ, 2 września. (PAT). Spotkanie kanclerza Hitlera z Henleinem w Berchtesgaden stało się punktem centralnym z za interesowania prasy francuskiej i kół politycznych, tak iż

nawet z mniejszym zainteresowaniem oczekiwano wiadomości z przebiegu rozmowy przedstawicieli partii niemiecko-sudeckiej z prezydentem Beneszem. Zdaniem wszystkich bowiem CIEŻAR SYTUACJI SPOCZAŁ OBECNIE NA KONFERENCJI KANCLERZA HITLERA Z PRZYWÓDCĄ NIEMCÓW SUDECKICH. Jakkolwiek ani z jednej rozmowy, ani z drugiej do piątku po południu nie nadeszła do Paryża żadna dokładniejsza i obszerniejsza relacja, która by pozwoliła stwierdzić, w jaki sposób ustosunkuje się partia niemiecko-sudecka do ostatnich propozycji czeskich, tym nie mniej cała prasa paryska zgodna jest w przypuszczeniach na temat dalszych losów projektu czeskiego, określonego jako plan nr. 3.

Dzienniki paryskie, wbrew swym pierwotnym doniesieniom, w których starały się wytworzyć atmosferę optymizmu

dookoła akcji lorda Runcimana, dziś zgodnie stwierdzają, że NIEMCY SUDECCY NIE PRZYJMĄ PROPOZYCJI CZESKICH. Korespondenci francuscy w swych doniesieniach z Pragi i

Berlina starają się załagodzić wrażenie wywołane ostatnim rozwojem wypadków oświadczając, iż w istocie rzeczy ROKOWANIA MIĘDZY RZĄDEM PRASKIM A NIEMCAMI SUDECKIMI NIE SĄ ZERWANE I BĘDĄ TOCZYĆ SIĘ DALEJ.

Plan Nr. 4...

W związku z tym popołudniowy „Paris Midi“ uważa za możliwe, że lord Runciman wezwie na nowo rząd praski do opracowania planu nr. 4 z tym, że plan ten gotów byłby na 15 września.

Korespondent berliński Havasa donosi, iż w kołach politycznych Berlina zdaje się utrzymywać przekonanie, iż RZĄD NIEMIECKI ZAMIERZA WYSTĄPIĆ Z ŻĄDANIEM PLEBISCYTU W OKRĘGU SUDECKIM. Niemcy sudeccy oraz kierownicy polityki Trzeciej Rzeszy — donosi korespondent — starają się unotywnić swoje żądanie tym, że skoro między rządem praskim a ludnością niemiecką żaden kompromis nie jest możliwy, jest jedyną rzeczą pozostawienie tej ludności decyzji o swym losie.

...czy plebiscyt?

Zdaniem korespondenta, kółka berlińskie biorą pod uwagę ZORGANIZOWANIE PLEBISCYTU POD KONTROLĄ MIĘDZYNARODOWĄ, przy czym o wyniku plebiscytu przesądza się z góry.

BERLIN, 2. 9. (PAT). W urzędowych kołach prasowych oświadcza się, że wywiad dziennikarza de Chateaubriant'a, który ukazał się w dzisiejszym „Journal“ jest odzwierciedleniem rozmowy wymienionego wyżej dziennikarza francuskiego z kanclerzem Hitlerem, która odbyła się przed przeszło rokiem. Wywiad więc nie odzwierciedla aktualnych zapamiętań kanclerza Hitlera.

Przyjaźń czesko-włoska

Ciepły ton przemówienia amb. Fransoni w Pradze

PRAGA, 2.9. — O „serdecznych stosunkach między Italią i Czechosłowacją“ mówił nowy włoski poseł w Pradze, Francesco Fransoni, podczas uroczystego wręczenia listów uwierzytelniających prezydentowi republiki.

„Serdeczne stosunki między Włochami i Czechosłowacją zobowiązują mnie do dołożenia mojej skromnej cegiełki do dzieła utrzymania tych politycznych, gospodarczych i kulturalnych więzów, które opierają się na podstawach sprawiedliwości i cywilizacji“.

Prezydent dr. Benesz, który tytułował dyplomate, jako „posła króla

Włoch i cesarza Abisynii“, oświadczył:

„Z zadowoleniem przyjmuję te wiadomości, że Ekszellenca pragnie dołożyć wszelkich starań, aby utrzymać serdeczne stosunki, jakie istnieją między naszymi krajami“. Prezydent również powoływał się na zasady sprawiedliwości i cywilizacji, które „nabierają szczególnego znaczenia w czasach, jakie przeżywamy“.

Następnie dr. Benesz powiedział jeszcze: „Nasz kraj nigdy nie zapomni pomocy, jakiej udzieliły mu Włochy w dniach odrodzenia i odnowienia“.

Przed pangermańskim dyktatem

Dyplomatyczna batalia o Sudety zbliża się ku końcowi, a to chociażby dzięki temu, iż za kilka dni nastąpi otwarcie w Norymberdze zjazdu partyjnego narodowych socjalistów, w toku obrad którego ma wygłosić przemówienie Adolf Hitler i w przemówieniu tym zapewne poruszy, jeśli nie wyłączenie, to w pierwszym rzędzie sprawę niemieckich dyktatów.

Zgodnie z „tradycją” nazi-stowską mowa Führera będzie zapewne pokojowa, ale — jak zwykle — postulaty Hitlera będą miały na celu nie utrwalenie pokoju europejskiego na podstawie koncepcji wspólnych dla wszystkich państw Europy, lecz będą służyły jedynie t. zw. pokojowi germańskiemu, to znaczy rewizjonizmowi dynamicznemu, neo-pangermanizmowi.

Konkretnie propozycje, jakie w Norymberdze wysunie kanclerz Trzeciej Rzeszy, będą zapewne uzależnione od wyniku prac lorda Runcimana. Jest jednak bardzo prawdopodobne, iż Adolf Hitler przeciwstawił mediacji brytyjskiej, projekt ułatwienia sprawy sudeckiej w drodze plebiscytu. Byłoby to posunięcie bardzo zrzeczne, albo wzięcie miałyby wszelkie pozory pokojowości, będąc w gruncie rzeczy dla republiki czechosłowackiej nie do przyjęcia, gdyż w warunkach szalonego teroru psychicznego, jaki od dłuższego już czasu jest stosowany w Sudetach, wynik plebiscytu jest bezwartościowy, zwłaszcza o ile miałyby on być przeprowadzony jedynie na obszarze Sudetów, a nie na obszarze całej republiki czechosłowackiej.

O organizacji tego teroru psychicznego henleinowców znajduje czytelnik dużo ciekawego materiału w książce Włodzimierza Lenckiego „Czecho-Słowacja jest przygotowana”. Do rozważań W. Lenckiego należy jednak dodać uwagę, iż w razie plebiscytu, który w rzeczywistości oznaczałby przyłączenie Sudetów do Trzeciej Rzeszy, lub wojnę, znaczna część ludności sudeckiej głosowała by za aneksją, widząc w tym jedyną możliwość uratowania pokoju.

Kanclerz Hitler ma wygłosić w Norymberdze dwie mowy: jedną w dn. 5 b. m., a drugą w dn. 12 b. m. Nie wiadomo więc, która z pokojowych mów kanclerza będzie zawierała kategoryczne oświadczenie Rzeszy, co do jej pozycji w sprawie sudeckiej.

Swego rodzaju wstępem do nazistowskiego zjazdu w Norymberdze jest odbywający się obecnie w Sztutgarcie VI dla orientacji i celów zagranicznej polityki Trzeciej Rzeszy bardzo symptomatyczne. Tym bardziej symptomatyczny jest obecny zjazd ze względu na to, iż na czoło zagadnień polityki zagranicznej Trzeciej Rzeszy została wysunięta sprawa niemieckich dyktatów, t. j. najliczniejszego obecnie odłamu niemieckich, zamieszkałych poza granicami państwa niemieckiego.

Już pierwsze dwie mowy, wygłoszone na zjeździe w Sztutgarcie, mianowicie mowa gaulitera niemieckich, przebywających na obczyźnie, Wilhelma Bohlega, oraz mowa Rudolfa Hessa, zastępującego Hitlera na czele partii narodowych socjalistów, zawierały bardzo ciekawe i wiele mówiące oświadczenia.

Rudolf Hess określił stanowisko niemieckich dyktatów, jako dążenie pewnej etnicznej grupy

niemieckiej do uzyskania podstawowych praw narodowych i zapewnił niemieckim dyktatom, iż Trzecia Rzesza z bezgranicznym podziwem obserwuje panującą wśród niemieckich dyktatów żelazną dyscyplinę narodową.

Określając cele organizacji niemieckich, przebywających na obczyźnie, Rudolf Hess oznajmił, że organizacja ta ma na celu kultywowanie germanizmu i wierności dla światopoglądu narodowo-socjalistycznego, bez jakichkolwiek zamiarów, penetracji, chociażby nawet pokojowej, bez zamiarów wprowadzania zasad narodowo-socjalistycznych do krajów, dających niemieckim gościom.

Zgola inne akcenty miała mowa Wilhelma Bohlega.

„Nikt nie ma prawa nazywać się Niemcem — twierdził Bohleg — o ile nie jest zwolennikiem Adolfa Hitlera. Być Niemcem znaczy być wiernym Führerowi... Niemcy, nie uznaję siebie za narodowych socjalistów, tym samym wyłączają siebie z germanizmu”.

Jednocześnie Bohleg powiedział, iż wprawdzie nie wszędzie zagranicą Niemiec jest lu-

biany, lecz niema narodu, któryby nie odczuwał w stosunku do Trzeciej Rzeszy bezgranicznego respektu. Podstawy tego respektu odpowiadają zresztą tradycji militarystyki pruskiej, tradycji Treitschkego, tradycji pan-germanizmu. Wynika to z bilansu za rok ubiegły, na kreślonego przez Rudolfa Hessa.

„Był to rok poważnych decyzji, powziętych przez Führera, a zarazem rok ufnej nadziei na rodu niemieckiego. Powrót marci wschodniej (Austria) do Rzeszy urzeczywistnił w sposób najpiękniejszy i najbardziej szczęśliwy dawne marzenie niemieckie. Oddany ciężkiej pracy naród niemiecki wykorzystał ten rok dla rozwoju swej siły

gospodarczej i takiego wzmocnienia swego bezpieczeństwa na wypadek agresji wrogów, iż naród niemiecki może w spokoju wyczekać rozwoju wypadków i to nawet nieprzychylnego dla Trzeciej Rzeszy rozwoju, taki mogli by wywołać ludzie, względem niej wrogo usposobieni”.

Mowa Bohlega wyraźnie wskazuje, że w swej polityce zagranicznej Rzesza będzie nadal operowała zasadą samostanowienia narodów o ich losie w jej ujęciu rasistowskim, wedle której o losach niemieckich, zamieszkałych poza granicami Trzeciej Rzeszy, decydują nie oni, lecz Trzecia Rzesza, a właściwie jej hegemon — partia narodowo-socjalistyczna i jej

Szkola Powszechna, Gimnazjum i Liceum Humanistyczne

im. ks. Ign. SKORUPKI Tow. „Oświata”

w Łodzi, ul. Żeromskiego 10, tel. 102-98.

Sekretariat czynny codziennie od godz. 9-ej do 14-ej. Połączek egzaminów do wszystkich klas dn. 5 września o godz. 8-ej. Lekcje rozpoczną się dn. 5 września o godz. 9-ej.

Wszystkie Szkoły T-wa posiadają pełne prawa szkół państwowych.

Skok w przepaść? Obywatele polscy na błędnej drodze

Niemcy w Polsce są dziś najlepiej zorganizowanym obozem politycznym. Spis ludności z 1931 r. wykazuje około 700 tysięcy niemieckich w Polsce. Organizacje polityczne niemieckich w Polsce, stojące na gruncie ideowym narodowo-socjalistycznym, liczą przeszło 800 placówek, około 180 tys. członków; czyli, że około 25 proc. ogółu niemieckich w Polsce jest zorganizowanych politycznie. Politycznie zorganizowany jest przede wszystkim element niemiecki na zachodzie Polski; różnił się on do niedawna znacznie tak genezą, jak i postawą swoją od kolonistów w innych dzielnicach kraju. Od lat trzech jesteśmy świadkami postępującego ujednoczenia postawy politycznej wśród wszystkich niemieckich w Polsce, począwszy od elementu ziemianckiego i zawodów miejskich na zachodzie, a skończywszy na małym i średnio rolnym kolonistwie również na Wołyniu i Małopolsce Wschodniej. Przypisać to należy działalności narodowo-socjalistycznych organizacji politycznych mniejszości niemieckiej, opierających się na teorii rasy i obrony przed wynarodowieniem.

Narodowy socjalizm, stawszy się kanonem działania politycznego elementu niemieckiego w Polsce, kazał porzucić mrzonki „starych” junkrów i mieszczań na zachodzie o szybkiej rewizji terytorialnej, a poszedł na robotę długiej fali: na aktywizację każdego z pochodzenia Niemca, nawet na dalekich krańcach wschodnich Rzeczypospolitej, na skrzętne wyluskanie z obcej gleby każdego członka niemieckiego, stworzenie dla niego szkoły i spółdzielni oraz uświadomienie go o roli wielkiego narodu niemieckiego.

Do niedawna jeszcze Niemcy w Polsce (poza nielicznymi socjalistami i chrześc. społecznymi) dzielili się na takich, którzy narodowy socjalizm wpraw-

dzie wyznawali, nie wysuwając go ze względów oportunistycznych na czoło i na tych, którzy wyraźnie dążyli do faktycznej autonomii społeczno-kulturalnej na imortowanych z Rzeszy zasadach ideowo-politycznych. Dziś różnice te objawiają się coraz rzadziej; na walki wewnętrzne między poszczególnymi partiami już niema miejsca, a przeciwnie montuje się podstawy do konsolidacji na wzór henleinowców w Czechosłowacji.

Rzesza, której wpływ poprzez odpowiednie komórki jest na mniejszość niemiecką niewątpliwie, nie dopuszczała do zbyt ostrych zarzłów w polityce obozu niemieckiego w Polsce. Osłabienia jednak narodu niemieckiego są dziś do stateczną wielkością wytworzenia znacznego potencjału entuzjazu wśród niemieckich zagranicznych i do odpowiedniego we właściwym czasie skapitalizowania tego potencjału.

Wypadki w Austrii stały się dla mniejszości niemieckiej w Polsce dalszym i b. ważnym bodźcem do konsolidacji politycznej. W większej jednak bodaj, aniżeli „Anschluss” mierze wpływają na opinię niemiecką w Polsce zagadnienia narodowościowe w Czechosłowacji. Poza tym można z całą pewnością stwierdzić, że odpowiednie czynniki Rzeszy, wyszukując pozycję tej ostatniej w świeżo powstałym układzie sił europejskich, przynaglili na terenach państw ościennych, oznaczanych jako niemieckie „Sprach-Siedlungs” — wzgl. „Kulturgebiet” — konsolidację polityczną zamieszkałych tam niem-

ców. Jeszcze do połowy zeszłego roku dominującą cechą obozu niemieckiego w Polsce była walka „młodych” (Jungdeutsche Partei i jego odpryski) ze „starymi” na tle różnic ideowych. Od tego czasu jednak przywódcy niemieccy stwierdzają coraz dobitniej, że chwila obecna jest zbyt doniosła, aby zapełniać ją sprawami o to, kto jest autentycznym hitlerowcem — „zbyt doniosła na wet dla nas”, jak pisze w artykule ideowo-programowym jeden z czołowych działaczy obozu „starych”.

Otóż „nawet dla nas”. To „nawet” ma swoją wymowę. Niemcy w Polsce nie doznają ograniczeń, ani w dziedzinie kulturalnej, ani w dziedzinie gospodarczej (większy w stosunku do polskiej udział własności niemieckiej w parcelacji na rzecz reformy rolnej w województwach zachodnich jest wprawdzie faktem — faktem jednak jest również, że niewspółmiernie większy, nawet w stosunku bezwzględny, niemiecki stan posiadania wielkiej własności powstał, dzięki eksterminacyjnej polityce gospodarczej państwa zaboberego i nie znajduje uzasadnienia w istotnych potrzebach ludności niemieckiej). Nie są też w Polsce zwartą terytorialnie masą, tak jak np. Niemcy sudeccy. Sami twierdzą, że jest ich w Polsce około jednego miliona (spis wykazuje 700 tys.). Twierdzą, że chcą lojalnie współpracować w podniesieniu dobra państwa w Polsce i wprząc się w polski kierat produkcyjny. Mimo to wszystko „nawet” oni dążą do stworzenia siły politycznej, jednolitej i zwartej. Wprawdzie elementy tej siły w postaci różnorodnych i po części terenowo-nielicznych organizacji maszerują dziś jeszcze osobno, konsolidacja jednak jest już u wszystkich ważniejszych ugrupowań jasno postawionym celem. Wyreżyserowa-

wódz, Adolf Hitler. Ten, lub inny odłam mniejszości niemieckiej na tym, lub innym cudzym terytorium zostanie powołany do wyrażenia swej rzekomo niezawisłej i swobodnej woli dopiero wtedy, gdy propaganda Trzeciej Rzeszy na odnośnym odcinku zostanie już należycie przeprowadzona, gdy odnośny odłam mniejszości niemieckiej będzie już należycie do „plebiscytu” przygotowany.

Sudety dawno już zostały przez propagandę hitlerowską podminowane i dlatego są one, zdaniem nazistów, do plebiscytu dojrzałe.

Trudno w danej chwili powiedzieć, jaką będzie konkretnie propozycja Trzeciej Rzeszy w sprawie sudeckiej, można jednak być pewnym, iż zostanie ona wyrażona nie jako dezyderat, lecz jako dyktat, będzie brzmiała jako autokratyczne „sic volo, sic jubeo” (tak chce, tak rozkazuje), nie licząc się ani z interesami, ani ze sprawami innych narodów lub nawet wspólnoty europejskiej, a jedynie z rzekomymi interesami witalnymi i rzekomym prawem germanizmu.

S. Czechelnieki.

KINO
CASINO

P. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Najpiękniejsza i najkosztowniejsza komedia muzyczna ostatnich lat!

ROSALIE

W rol. gl.
NELSON EDDY
boh. f. „Gdy kwitną bzy”) i
ELEANOR POWELL
niezapomniana „Królowa tańca”

Dziś o g. 12 i 2
2 PORANKI 85 gr.
Ceny od

Dr. Weisbrum
powrócił

Upiększaj i pielęgnuj skórę olejkiem oliwkowym mydła PALMOLIVE

Od czasów starożytnych nie było w stanie zastąpić oleju oliwkowego dla pielęgnowania urody kobiecej. Jedyne ten drogocenny olejek roślinny równocześnie udelikatnia, wzmacnia i upiększa skórę. Oto dlaczego olejek oliwkowy jest dzisiaj, tak samo jak i dawniej, prawdziwym źródłem piękności. I oto dlaczego mydło Palmolive, tak bogate w olejek oliwkowy, jest zawsze ulubionym mydłem kobiet dbających o swą urodę. Rano i wieczorem pielęgnuj swą urodę — chroń swą młodość — mydłem Palmolive, wyrabianym na oleju oliwkowym. Dbaj o piękno całego ciała, używając mydła Palmolive także do kąpieli.

SHAMPOO PALMOLIVE PIELĘGNUJE WŁOSY JAK MYDŁO PALMOLIVE CERĘ

Anglia przyjęła z oburzeniem nowouchwalone dekrety rasisowskie Mussoliniego 16 b. m. zawieszeni zostaną wszyscy nauczycielowie i profesorzy-żydzi we Włoszech

LONDYN, 2. 9. — Zarządzenia włoskie przeciw żydom, przybyłym po roku 1919, wywołały w prasie angielskiej ostrą krytykę.

Zarządzenia włoskie uważane są za „cios przeciw wysiłkom krajów demokratycznych, zmierzających do utrwalenia polityki pokojowej“.

„Times“ określa ustawę jako „drastyczną i średniowieczną“. Dziennik pisze, że od czasu równouprawnienia żydów we Włoszech „zegar dziejów został poważnie cofnięty. Postępowanie Italii obciąża cały naród, tak jak Francja obciąża rzeź Hugonolów“.

„Daily Telegraph“ pisze, że nie należy się dziwić nieprzyjemnemu zdumieniu, jakie wywołała nowa ustawa. Pocięciem się można tym, że ustawa nie jest tak drastyczna, jak niemieckie ustawy w sprawie żydowskiej. Poprzednie oświadczenia Włoch, wedle których Italia nie ma problemów rasowych, wydają się obecnie niezrozumiałe i należy

żałować, że rząd włoski zaniechał obranej wówczas drogi, utrudniającej rozwiązanie problemu zbiegów.

„Daily Herald“ i „Daily Express“ piszą, że inne narody obciążone są obecnie większą troską o znalezienie nowej ojczyzny dla wydalonych.

RZYM, 2. 9. (PAT). Dziś rano odbyło się pod przewodnictwem Mussoliniego ponowne posiedzenie rady ministrów, na którym

uchwalono szereg zarządzeń. M. in. uchwalono na wniosek ministra wychowania narodowego prawo, mające na celu obronę rasy w szkołach faszystowskich.

Na zasadzie tego prawa, tak w szkołach państwowych, jak i prywatnych z prawami państwowymi, nie będą mogły nauczać osoby rasy żydowskiej. To samo ograniczenie stosowane będzie do osób tej rasy na stanowiskach docentów i asystentów u-

niwersyteckich. Do szkół posiadających prawa państwowe nie będą również przyjmowani uczniowie rasy żydowskiej.

Z dniem 16 października 1938 roku zawieszeni zostaną w swych czynnościach wszyscy nauczyciele rasy żydowskiej w szkołach publicznych oraz uniwersytetach. W tym samym dniu wykluczeni zostaną członkowie rasy żydowskiej akademii, stowarzyszeń naukowych i

związków literackich. Studenci rasy żydowskiej, którzy rozpoczęli już studia w wyższych uczelniach, będą je mogli kontynuować.

Za osoby rasy żydowskiej, w ramach tej ustawy, uważani są ci wszyscy, którzy urodzili się z rodziców żydów, bez względu na to, jaką obecnie wyznają religię.

5 tysięcy żydów musi opuścić Mediolan

MEDIOLAN, 2. 9. (PAT). — Liczba żydów, osiadłych w Mediolanie, którzy na podstawie ostatnich dekretów będą musieli opuścić Włochy, wynosi około 5.000. Stanowi to około 60 procent całości kolonii żydowskiej w Mediolanie.

RZYM, 2. 9. (ŻAT). Jak informują, zbierająca się w dniu 1 października wielka rada faszystowska ma wydać „kartę rasy“, która ma uregulować statut żydów włoskich w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym.

Tylko aryjskie firmy w Rzeszy ubiegać się mogą o zniżki i ulgi podatkowe

BERLIN, 2. 9. (PAT). Ministerstwo skarbu Rzeszy wydało rozporządzenie, mocą którego zabrania się urzędowi skarbowym przyznawanie jakichkolwiek zniżek czy ulg podatkowych osobom pochodzenia żydowskiego.

O ile nieruchomości należy do wielu osób uznana powinna być za żydowską, jeżeli choć jedna

osoba z pośród współwłaścicieli nie jest aryjską. Spółki oraz osoby prawne mają być dopiero pozbawione ulg podatkowych, jeżeli przeważająca ilość osób do nich należąca nie legitymuje się paszportem aryjskim.

WIEN, 2. 9. (PAT). Prezydent policji wiedeńskiej wydał odezwę, wzywającą kupeców

wiedeńskich do usuwania obcych wyrazów a szczególnie wyrazów pochodzenia francuskiego z szyldów sklepowych, listów firmowych itp. Wszystkie wyrazy obce mają zniknąć wkrótce z ulic Wiednia. Specjalny urząd będzie czuwał nad sposobem znieszenia wyrazów, które nie posiadają dotychczas odpowiedników w języku niemieckim.

Zamachy bombowe w Palestynie

Na rynku warzywnym w Jaffie i przed kawiarnią w Tel-Awivie kilkunastu przechodniów rannych, w tym kilku bardzo ciężko

LONDYN, 2. IX. (PAT). — Szalejący w Palestynie terrości słabnie, powodując rocznie nie ofiary w ludziach i zmuszając wojska brytyjskie do częstej interwencji.

W dniu dzisiejszym na rynku jarzynowym w Jaffie wybuchła bomba, raniąc 9 żydów, w tym 3 ciężko.

Na bramie głównego meczetu w Haifie, na której powstańcy palestyńscy zazwyczaj zawieszają swoje komunikaty, ukazała się dziś wiadomość o straceniu żydowskiego komisarza policji palestyńskiej Lejzerowicza. Jak wiadomo, Lejzerowicz został 17 sierpnia uprowadzony wraz z całą rodziną przez powstańców. Komunikat powstańcy głosi, że Lejzerowicz, postawiony przed powstańczym trybunałem, został uznany winnym zdrady i natychmiast rozstrzelany. Troje jego dzieci powstańcy odesłali z powrotem do domu, zaś o losie żony i szwagra komisarza brak dotychczas jakiegokolwiek wiadomości

O nacisku, wywieranym przez terrorystów na ludność Palestyny, świadczy fakt odmowy przez mieszkańców jednej ze wsi arabskich uczestniczenia w budowie drogi wojskowej na północny zachód od Esdracjonu. Opór swój arabowie tłumaczyli tym, że budowa takiej drogi, mającej służyć celom wojskowym, wywarłaby wśród powstańców niezadowolenie, które odbiłoby się głównie na robotnikach arabskich. Zastraszoną przez terrorystów ludność na rynku brytyjscy zmusili do pra-

cy przy pomocy karabinów maszynowych.

JEROZOLIMA, 2 września. — (PAT). Dziś rano przed kawiarnią Lorentza w Tel-Awivie rzucono bombę, która zraniła 9 żydów, w tym trzech ciężko.

Na przedmieściu Giwah Moshe, powstańcy podpalił synagogę, a gdy przybyła straż ogólna, ostrzelali strażaków uniemożliwiając ratunek.

W Jerozolimie zastrzelono araba, którego podejrzewano, iż jest on na usługach tajnej policji.

W szpitalu w Tel-Awivie zmarł dziś wskutek odniesionych ran żydowski policjant po nocniczej, 26-letni żyd niemiecki H. Lieblich, który 27 ub. m. został ciężko ranny, gdy wraz z innym policjantem eskortował samochód.

Terroryści ostrzelali dziś gestym ogniem obóz wojskowy pod Ludd (Lydda). Wojsko odparło napastników, nie ponosząc ofiar.

Niedaleko kolonii niemieckiej Wilhelma, policja zatrzymała dziś faksówkę arabską, w

której znaleziono amunicję i mundury. Sześciu arabskich pa-sażerów aresztowano.

Nocy ubiegłej terroryści podpalił budynek posterunku policyjnego w Kefar - Menachem. Budynek spłonął.

JEROZOLIMA, 2. 9. (ŻAT). Sąd wojenny w Jerozolimie wydał dziś wyrok uniewinniający w sprawie Josefa Mandara, który został pociągnięty do odpowiedzialności jako rzekomy sprawca rzucenia bomby na kawiarnię arabską w Jerozolimie w dniu 4 lipca.

JEROZOLIMA, 2. 9. (PAT). Powstańcy arabscy wczoraj wieczorem uprowadzili naczelnika okręgu Nazaret wraz z 4 arabskimi urzędnikami poborcami podatkowymi. Naczelnik wraz poborcami powracał ze wsi Sałfurya, gdzie poborecy zbierali wysoką karę pieniężną, nudozoną na wieś za pomoc, udzielaną powstańcom.

W chwili właśnie, gdy poborecy wracali do Nazaretu, powstańcy napadli ich, związali i uprowadzili.

Egipt wzmacnia granice z Palestyną Nieudany zamach na emira Transjordanii

KAIR, 2. 9. (PAT). Rząd egipski postanowił wysłać znaczniejszą siłę wojska, celem wzmocnienia oddziałów na granicy palestyńskiej.

Zarządzenie to zostało spowodowane obawą naruszenia granicy przez powstańców, jak rów-

nież i ostatnim spaleniem zabudowań granicznej stacji palestyńskiej przez powstańców.

KAIR, 2. 9. (PAT). Dziś rano wtargnął do pałacu emira Transjordanii Abdulla jeden z dziesięciu karzy arabskich i usiłował dokonać zamachu na jego życie.

Emir Abdulla nie poniósł żadnego szwanku, dzięki natychmiastowej interwencji jego szefa gabinetu, który odniósł ranę w rękę. Dziennikarza aresztowano. Ogólnie przypuszczają, że tem zamachu było niedostateczne sprecyzowanie stanowiska emira w sprawie palestyńskiej.

Rzesza nie może prowadzić wojny!

Obecne manewry dowiodły, że kraj jest wyczerpany materialnie i moralnie

Niemieckie koła gospodarcze domagają się przerwania ćwiczeń

ZURYCH, 2 września. Donoszą z Berlina, że kanclerz Hitler przyjął w środę, 31 sierpnia, delegację niemieckich kół gospodarczych z prezydentem Banku Rzeszy d-r'em Hjalmar'em Schacht'em na czele. Delegacja prosiła kanclerza o spowodowanie natychmiastowego zakończenia manewrów, uzasadniając swą prośbę:

1) Olbrzymimi kosztami, które zmusiły Bank Rzeszy do masowego drukowania nowych banknotów, tak, iż Niemcy są dosłownie zalane nowymi banknotami, co z kolei powoduje pogłoski o inflacji i podrywa zaufanie ludności do waluty niemieckiej.

2) Zapasy żywności zostały w całości wyczerpane przez armię. Z obszarów objętych manewrami nadchodzą wręcz alarmistyczne wiadomości o nastrojach i rozgoryczeniu ludności na bezwzględne rekwizycje dokonywane przez władze wojskowe.

3) Jak oświadczył dr. Schacht duch narodu niemieckiego załamany się i nie przypomina w niczym bohatera ducha z czasów wielkiej wojny.

4) W Niemczech zaobserwować się daje panika, pod wpływem której ludzie zakupują masowo biżuterię i przedmioty codziennego użytku obawiając się dewaluacji marki i załamania się gospodarki niemieckiej.

Koła wojskowe niezadowolone są z przebiegu manewrów i nie kryją swych obaw, wywołanych w pierwszej linii niską jakością materiałów zastępczych, użytych do budowy przede wszystkim jednostek zmotoryzowanych.

W samej tylko Brandenburgii z 15.000 czołgów i samochodów pancernych i ciągników artyler-

ryjskich — 5.000 sztuk musiały przy pomocy koni ścignąć z terenu do parków technicznych.

Niezwykle liczne były również wypadki samolotowe, o czym prasie niemieckiej zabroniono wspominać choćby jed-

nym słowem. Katastrofy zdarzały się głównie z powodu wadliwego funkcjonowania zbudowanych z „ersatzów“ silników oraz wiaźadeł.

W Prusach Wschodnich przy próbach ostrego strzelania, 10 procent pocisków wogóle nie

ekspłodowało lub wybuchło za wcześnie, powodując eksplozję dział, zabijając i raniąc żołdaków.

Trzech naczelnych inżynierów zakładów Kruppa w Essen zostało zaaresztowanych pod zarzutem sabotażu, ponie-

Kłeska dyplomacji niemieckiej

Węgry odrzuciły żądania wysunięte przez Hitlera

PARYŻ, 2. 9. — Do wiadomości kół politycznych przedostały się informacje o rezultacie podróży regenta Węgier Horthy'ego do Trzeciej Rzeszy. Informacje te są wręcz sensacyjne i wskazują na poważną klęskę hitlerowskiej dyplomacji.

Jak wiadomo, regent Horthy

przyjmowany był w Berlinie z wielką pompą. Prasa hitlerowska trąbiła o wielkiej przyjaźni hitlerowsko - węgierskiej. Berlin wiele nadziei wiązał z tą wizytą. Okazało się, że nadzieje te zawiodły!

Hitler wysunął pod adresem Węgier następujące żądanie: wy-

stąpienie z ligi narodów, przystąpienie do „antykomunistycznego“ frontu Berlin — Rzym — Tokio i zawarcie unii celnej z Trzecią Rzeszą.

Regent Horthy żądania te odrzucił.

Wywołało to w kołach hitlerowskich wielką konsternację.

RESTAURACJA „HOTEL POLSKI“ DZIŚ po gruntownym remoncie OTWARCIE!
Dla Śniadania i obiady Wieczorem Występy Artystyczne
PIOTRKOWSKA 3. TEL. 106-16 smakoszy: — DANCING —

Horthy na tronie węgierskim?

Czy dojdzie do małżeństwa syna regenta z córką króla Włoch

RZYM, 2. 9. — W zamku San Rossore, znajdującym się Toskanii i należącym do włoskiej rodziny królewskiej, odbywa się obecnie zjazd trzech rodzin panujących, albowiem prócz gospodarzy — królestwa włoskiego, przybył też król Borys z małżonką, zapowiedziany jest również przyjazd króla belgijskiego, Leopolda.

Jak wiadomo, król Borys ożeniony jest z córką Wiktora Ema-

nuela, obecna zaś również w San Rossore małżonka następcy tronu włoskiego jest rodzoną siostrą króla Leopolda III.

Ten zjazd królewski arysto-

Akces do OZN zgłosiły placówki zw. legionistów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wczoraj odbyły się obrady placówki I i V związku legionistów w Warszawie. Po wysłuchaniu referatu płk. Rusina postanowiono, aby kierownictwo placówek zgłosiło akces do O. Z. N.

25 b. m. w Warszawie zjazd Str. Demokratycznego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Komitet organizacyjny Stronnictwa Demokratycznego postanowił zwołać zjazd organizacyjny na 25 bm. do Warszawy.

Zabił konkurenta Straszna zbrodnia w Warszawie

Warszawski kresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Dom przy ul. Gęsiej 4 stał się wczoraj terenem strasznej zbrodni. Na czyszciciela szyb 34-letniego M. Moncarza napadł, zatrudniony również w tym zawodzie Władysław Maczycki. Dobył on noża i zadał nim szereg ciosów Moncarzowi w klatkę piersiową, a następnie rzucił się do ucieczki, lecz został ujęty.

Ciężko rannego Moncarza przewieziono do szpitala, gdzie niebawem zmarł.

Zbadany przez policję zabójca zeznał, iż zbrodni dopuścił się z powodu konkurencyjnych.

kracja rzymska wiąże z sensacyjną pogłoską, dotyczącą możliwości małżeństwa księżniczki Marii, najmłodszej córki króla włoskiego, z synem regenta Węgier, Stefanem Horthym.

W kołach poinformowanych zaznaczają, że takie małżeństwo mogłoby dojść do skutku, gdyby regent Horthy objął tron węgierski. Ewentualność ta omawiana jest w dyplomatycznych sferach rzymskich i traktowana jako bardzo już bliska.

Królowa Holandii dziękuje

za gratulacje z okazji jubileuszu jej panowania

WARSZAWA, 2.9. (PAT) — Jej Królewska Mość królowa Holandii nadała na ręce Pana Prezydenta R. P. następującą depezę w odpowiedzi na telegram z okazji 40-lecia jej panowania:

„Wzruszona depezą Waszej Ekscelencji, przesyłam Panu, Panie Prezydencie, najszczerze podziękowania za miłe życzenia szczęścia dla mnie, dla mego domu oraz mego kraju“.

Udusił się na drzewie

Tragiczna śmierć chłopca w czasie owocobrania

LÓDŹ, 2 września. (PAT) — W osadzie Pajęczno, pow. radomszczańskiego 11-letni syn miejscowego gospodarza Wacław Sciborowski, wszedł na drzewo, celem zerwania owoców. Chłopiec miał zawiązać na szyi fartuch na owoce. W

pewnej chwili gałąź złamała się pod chłopcem i Sciborowski spadł tak niefortunnie, że zaważył fartuchem o wystającą gałąź, zawisając nad ziemią. Zanim rówieśnicy nieszczęśliwego zaalarmowali dorosłych, chłopiec zmarł wskutek uduszenia.

Zginęli, wracając z pogrzebu

Tragiczna katastrofa w pobliżu Rygi

RYGA, 2.9. (PAT) — W pobliżu Rygi wydarzyła się straszna w skutkach katastrofa kolejowo - samochodowa. Na przejeździe przez tory, pod pociąg wpadło auto osobowe, wiozące powracającą po pogrzebie z cmentarza żydowskiego rodzinę zmarłego przemysłowca. Zderzenie było tak silne, że parowóz i pierwszy wagon pociągu wyскоczyły z szyn i wykołysły się. Zginęło 6 osób, a wśród nich wdowa i córka zmarłego przemysłowca, maszynista i palacz lokomotywy

oraz 2 pasażerów pociągu. Poza tym 15 osób odniosło rany.

Uregulowania godzin handlu domagają się od rządu stowarzyszenia kupieckie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Stowarzyszenia kupieckie w Warszawie postanowiły zwrócić się do rządu o jednolite uregulowanie godzin handlu w całym

państwie.

Stowarzyszenia twierdzą, że przekazanie decyzji w tych sprawach władzom powiatowym wywołuje chaos.

Dla podniesienia cen zboża rząd opracuje projekty specjalnych zarządzeń

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Obrady polityczne w sejmie, jak donosiliśmy, nie doszły do skutku. Zebrało się natychmiast koło rolników i wysłało delegację do podsekretarza stanu Morawskiego w ministerstwie skarbu i Wierusz-Kowalskiego w min. rolnictwa. Delegacja przedstawiła stan rzeczy w rolnictwie

wobec spadku cen zboża i proponowała dodatkowe zarządzenia dla podniesienia tych cen. a m. in. zakup żyta na potrzeby przemysłu gorzelniczego.

Przedstawiciele rządu oświadczyli, że doceniają całkowicie wagę sprawy i że rząd opracuje projekt zarządzenia; zanim koło rolników zbierze się na plenarne posiedzenie w drugiej połowie września.

Bez udziału państw neutralnych rokować będzie komisja graniczna sowiecko-japońska

TOKIO, 2.9. (PAT) — Agencja Domei dowiaduje się ze źródeł miodajnych, iż w Moskwie toczą się rokowania na temat zadań komisji demarkacyjnej sowiecko - mandżurskiej.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Spadkobiercy ks. Pszczyńskiego po podziale majątku, mają nowy kłopot. Z pretensją do masy spadkowej wystąpił konsern szwajcarski „Hydro-Mikro“ o 6 milionów złotych.

Przedstawiciel japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, iż w skład jej wejdą dwaj przedstawiciele rządu sowieckiego, jeden przedstawiciel japoński i jeden mandżurski, natomiast nie będzie w niej reprezentowane żadne państwo neutralne.

RIALTO NIEUSPRAWIEDLIWIONA GODZINA
W rol. gł.: Kwiat aktorstwa wiedeńskiego Gusti Huber, Hans Moser, Theo

DZIŚ o g. 12 i 2 z PORANKI 80 gr.
Ceny od Lingen i Tibor Halmay.

Ważne pancerze czołgów, jak się okazało przy próbach ostrego strzelania, zostały przy uderzeniu nawet kuli karabinowej. W kołach dyplomatycznych Berlina panuje na podstawie powyższych wiadomości przekonanie, że Niemcy nie są w stanie w chwili obecnej prowadzić nawet 2-tygodniowej wojny.

CAPITOL
Dzisiaj i dni następnych!
Rewelacyjna młodociana gwiazda ekranu **BONITA GRANVILLE** we wspaniałym dramacie obyczajowym **Piętnastolatka**
Reż. Arthura Lubina
W posost. rolach głównych: **Dolores Costello Donald Crisp**
Nadprogram: Przepiękny dodatek muzyczny „W krainie czeczotki“ oraz tygodnik i kronika P. A. T.
Ceny miejsce na wszystkie seanse **od 54 gr.**

Ostatnie dni 47 ofiar na falach „pięknego, modrego Dunaju”

Przy kilometrze 1865 szarego Dunaju stoi zardzewiała berlinka, prawdziwa żelazna brylantyna. I w tej metalowej skrzyni, drgającej, jak gong, siedzi słończonych 47 żydów, którym to pływające żelazno zastępuje ognisko domowe.

Na początku było ich 57, po tym 56, potem 55... Dziesięciu, których brakuje, prawdopodobnie nie spływa gdzieś na dnie ku ujściu Dunaju.

Na berlinie duszą się... Słońce rozgrzewa żelazne płyty pojazdu. Wszędzie, gdzie się ktoś oprze, gdzie siada, gdzie się kładzie, wszędzie żar... Widać ludzi, którzy podnoszą dzieci pod wiatr tak wysoko, jak mogą, byle by je oddalić nieco od tego piekła... Starcy na dole dają się zjadać przez robactwo. Nie mówiąc już o ogromnych szczurach, które biegają po belkach z donośnym kwikiem...

I trwa to już cztery miesiące!

Noc z 15 na 16 kwietnia 1938 roku... Uśpione miasteczko na granicy Czechosłowacji i Węgry: Kittsee. Silne uderzenia do bram domów: to „Anschluss”.

Wypędzonych ze swoich domostw, wpędzonych gwałtem na łódzie, 57 żydów z Kittsee, wysadzają na opuszczonej wyspie. Niech się dzieje, co chce!

I zdarzyło się, że czechosłowaccy strażnicy graniczni litują się nad ofiarami i po pożywieniu ich, prowadzą ich do Bratysławy. Nie na długo. Władze nie mogą tym nieszczęśliwym udzielić ani ochrony, ani przytułku, z obawy wzbudzenia niezadowolenia u władz z prze-

ciwka. Wtedy pomyślano o tej berlinie, która do niczego więcej przydać się nie może. Węgry zgadzają się. Pięćdziesięciu siedmiu wygnańców będzie miało prawo zarzucenia kotwicy przy kilometrze 1865.

Długa droga męczeńska zaczyna się. Tłok, zaduch, robactwo, gniazda szczurów... Starzec leży w agonii, dziecko bezustannie zabawia się zardzewiałym gwoździem, który rani mu dłoń. Pięćdziesięcusięmiu, pięćdziesięcusięmiu, pięćdziesięcusięmiu...

Jest ich teraz czterdziestu siedmiu. Czterdziestu siedmiu żydów i jedna chrześcijanka. Blondyna, aryjka, która z uśmiechem godzi się z tym straszonym pływającym ghettem. Jest to żona pewnego dentysty żydowskiego z Kittsee. Nie wygnano jej owej nocy z 15 na 16 kwietnia 1938 r. Ale po kilku dniach wsiadła na łódź i przybyła do 1865 kilometru. Znalazła męża, któremu tymczasem urosła broda... I uśmiecha się w tym piekle.

Długie dni pod żarem słonecznym. A co po tym? To nie może trwać wiecznie. Nie prowadzi się życia na płytach metalowych, uderzanych przez wiry obojętnej rzeki. A śmierć jest powolna.

Daremnie międzynarodowa konferencja w Evian szukała rozwiązania zagadnienia, wpisane go na jej porządek dzienny pod tytułem „Pływające ghetto na Dunaju”. Daremnie organizacje żydowskie próbowały wydobyc wygnańców z tego więzienia na rzecze.

A jednak czas nagli.

Jest tam czterdzieściosiedem istot ludzkich, trzymających się tylko na kilku słabych linach.

Władze węgierskie zawiadomiły, że jeżeli żydzi Kittsee nie opuszczą 1 września swego przytułku, liny będą przecięte.

Czterdzieści siedem istot ludzkich popłynię ku śmierci.

Ku szarej śmierci w tych falach, które przestarzałe walce nazywają „Pięknym, modrym Dunajem”.

L. H.

Grand-Kino

Dziś
premiera!

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Na inaugurację sezonu wielki film polski reżyserii
Michała Waszyńskiego

DAWA MIŁOŚĆ

...Kobieta, którą wielka miłość uczyniła znów młodą i zdobywcą!!!

ROLE GŁÓWNE:

Junosza-Stępowski
Gorczyńska
Ćwiklińska
Zacharewicz
Cybulski
Wysocka
Znicz

Dziś o g. 12 i 2

2 poranki **85 gr. i 1⁰⁹** zł.

Ceny miejsce

Passe-partout, bilety ulgowe i bezpłatne nieważne — do odwołania.

Wręczenie nagród krótkofalowcom Transmisja z dorocznej wystawy radiowej

W okresie ostatniego miesiąca odbyły się na terenie wszystkich nieomal krajów Europy zawody krótkofalowe, których zadaniem było nawiązanie jaknajwiększej ilości dwustronnej łączności oraz dokładnego podsłuchu. W Polsce zorganizowano również na dorocznej wystawie radiowej zawody o mistrzostwo w nadawaniu i odbiorze znaków Morse'a. Do zawodów tych stanęło kilkudziesięciu najlepszych radioamatorów i radiotelegrafistów z całej Polski. Dnia 4 września zawody te zostaną zamknięte wręczeniem zwycięzców nagród, w postaci pucharów i cennych upominków. Dla radioluchaczy nadana zostanie z tej uroczystości na dorocznej wystawie radiowej specjalna transmisja o godz. 11.30.

WYCIECZKI:

Na plaże Italii przez Budapeszt
wycieczki 3 i 4-tyg. 2/9 i 16/9 zł. 495.—

Na Sycylię autokarem
2—30/9 zł. 860.—

Do Jugosławii
3/9 i 17/9 zł. 325.—

Do Pragi na Targi
4—11/9 zł. 90.—

ARGOS, Łódź, Piotrkowska 60
telefon 104-00

Solski otrzymał medal za kreację aktorską

WENECJA, 2 września. — (PAT). Jury 6-iej międzynarodowej wystawy sztuki filmowej w Wenecji dokonała wczoraj rozdziału nagród.

Ogółem w ciągu 9 dni wyświetlono 86 filmów długometrażowych i 80 krótkometrażówek. Brało udział w wystawie 18 państw.

We wtorek, dn. 6 września rb.
na otwarcie sezonu

w KINIE
„EUROPA”

Gary
COOPER

Marco Polo

Największy sukces
ekranów zagranicznych!

Poza konkursem nagrodę specjalną wystawy za wyjątkową wartość techniczną i artystyczną otrzymał film Wallya Disneya „Śnieżka i siedmiu kaczek”.

Puchar Mussoliniego, najwyższe odznaczenie wystawy, podzieliła między sobą: film niemiecki Leni Riefenstahl „Olympia” (z olimpiady berlińskiej) i film włoski „Luciano Serra pilot” osnuty na tle walk w Abisynii i pod kierownictwem Victorio Mussoliniego.

Pierwszy puchar partii faszystowskiej przynadł w udziale filmowi amerykańskiemu „Przygody Toma Sawyer’a”, drugi puchar zdobył film włoski „Giuseppe Verdi”.

Puchar jury międzynarodowe go przyznano ogólnie filmom francuskim.

Pierwszy puchar Volpiego zdobyła Norma Shearer za film „Maria Antonina”.

Puchar pierwszy ministerstwa kultury ludowej zdobył francuski film „Więźnienie bez krat”, puchar drugi — film japoński „Patrol”. Puchar min. wychowania narodowego — film niemiecki „Dom rodzinny”, puchar miasta Wenecji — film angielski „Książę Azim”.

Poza tym — znano medale i plakietki pamiątkowe.

Z filmów polskich odznaczenie godne uwagi zdobył film dokumentalny „Geniusz sceny”, wtwórni P. A. T., który uzyskał medal za kreację aktorską Solskiego.

Najgenialniejszym elektrotechnikiem świata jest Hitler: wyłączył żydów, przyłączył Austrię i zrobił krótkie spięcie na całym świecie.

Na Mariabiflerstrasse spotykają się dwaj żydzi wiedzący: Cohn i Meier.

Co słychać u pana, panie Meier?
— Dziękuję, doskonale!
— A jak się miewa pańska żona?
— Świetnie, panie Cohn!
— A córka?
— Znakomicie!
— A syn?
— Jest zachwycony wprost obecnymi stosunkami...

Cohn uśmiecha się uroicznie:
— Słuchajno pan, panie Meier, czy my rozmawiamy, czy my mówimy przez telefon?

Berlin 1938. Jest bardzo źle. Żadnych interesów. Nie dopuszczają.

Kapulkin przyszedł do swojego starego przyjaciela, Hansa Schwarca. Hans Schwarz jest rodowitym aryjczykiem.

— Heil — mówi Kapulkin.
— Sieg heil — odpowiada Hans. Kapulkin siada na krześle.
— Mam dla ciebie interes.
— Interesami nie gardzę. Szczególnie dobrymi.

— Interes jest wyjątkowo dobry: Ty dajesz nazwisko, ja daję pieniądze.

WINIARNIA „VICTUAL” CZYNNIA

PIOTRKOWSKA 64, tel. 112-35.

Wygrane dolarówki

Dnia 1 września wylosowanych zostało 100 premii na ogólną sumę 75.000 dolarów, a mianowicie:

1 premia 40.000 dol. na nr. 662526
1 premia 8.000 dol. na nr. 367400
3 premie po 3.000 dol. na n-ry: 53659 230123 629736

5 premii po 1.000 dol. na nr. 221190 252709 345159 877330 1377679

10 premii po 500 dol. na n-ry: 350 178704 389214 809448 977552 1032156 1081606 1097686 1284237 1289987

80 premii po 100 dolarów na numery:

20285 22241 27719 37994 57849 80713 120445 132278 143829 147088 175807 205825 202992 238287 253426 284916 327569 341351 360844 362140 363300 369265 375053 379127 380176 399241 421578 463009 469106 513442 535509 574978 574189 600903 634472 635187 637170 640591 641458 659640 700285 734840 738575 767432 784050 793323 818108 831899 861786 862380 862571 864918 900524 926030 945848 959060 959076 961389 965213 972072 980325 1001407 1007555 1023925 1027898 1037060 1042681 1053258 1078631 1116412 1166854 1199833 1263092 1290578 1330899 1355748 1368300 1419644 1469417 1447023

KOLONIA LETNIA W ZALESZCZYKACH TOW. ŻYD. SŁUCH. PRAWA U. J. K. WE LWOWIE.

Pobyty do końca września.

Śliczna miejscowość, pierwszorzędną pomieszczenia, wykwinny pięciorazowy wikt, doborowe towarzystwo, precyzyjne wycieczki, święto winobrania, zapewniają każdemu najmiłsze i najprzyjemniejsze spędzenie wakacji. Cena za turnus czterotygodniowy zł. 108.—. Indywidualne ulgi kolejowe 50 proc. z każdej miejscowości. Grupowe 66 proc.

Na żądanie bezpłatne prospekt. Zgłoszenia i informacje: Łódź, Ja kub Ryzenberg, Gdańska 123, m. 7 między godz. 18—21.

Zapisy trwają do 10 września.

Walka z anarchią na drogach

Konieczność wspólnej akcji władz i społeczeństwa dla wytepienia plagi nieszczęśliwych wypadków

Mimo olbrzymich wysiłków władz, anarchia na naszych drogach i szosach trwa w dalszym ciągu, a liczba nieszczęśliwych wypadków nie maleje, choć bez sprzecznego stanu dróg uległ już znacznej poprawie.

Z inicjatywy urzędu wojewódzkiego w Łodzi, Liga Drogowa, jako czynnik społeczny, współpracujący ściśle z władzami w dziedzinie walki z anarchią na drogach, postanowiła zorganizować w Łodzi „Tydzień propagandy przepisów drogowych i walki z anarchią na drogach“.

Onegdaj odbyło się posiedzenie organizacyjne komitetu tego tygodnia propagandowego.

Na posiedzenie stawili się licznie zaproszeni przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, samorządowych, organizacji i stowarzyszeń, straży, związków i klubów sportowych.

Po zagajeniu konferencji, zezwoływał referat o sytuacji na drogach podlódzkich, wygłosił płk. VOGEL. Mówca zacytował szereg jaskrawych przykładów anarchii drogowej, wskazał na sposoby walki z tą anarchią i podkreślił konieczność wspólnej akcji władz i społeczeństwa dla walki z plagą nieszczęśliwych wypadków.

Następnie zapoznano zebranych z projektowaną organizacją komitetu tygodnia propagandowego.

Komitet składać się będzie z czterech sekcji: organizacyjnej, finansowej, gospodarczej i propagandowej. Zakresy pracy tych sekcji ustalone są już choćby w ich nazwach.

Jeżeli chodzi o dział propagandy to komitet zamierza uświadomić szeroki ogół społeczeństwa o konieczności walki z anarchią drogową przy pomocy plakatów, wywieszek, ulotek, wykładów i pogadanek w szkołach, organizacjach, stowarzyszeniach i związkach.

Niezależnie od tego zorganizowana zostanie wystawa ruchoma, która przy pomocy szeregu ekspozycji, wykresów i danych statystycznych wykaże, ile szkody państwu i społeczeństwu wyrządza nieposzanowanie przepisów o ruchu na drogach publicznych.

Do akcji propagandowej zaangażowane zostaną nie tylko władze, ale i kluby sportowe, organizacje społeczne i gospodarcze, wszyscy zresztą, którym dobro sprawy leży na sercu.

Po wyjaśnieniach płk. Vogla wywiązała się żywa dyskusja, w której zabierali głos liczni przedstawiciele organizacji i związków.

W wyniku dyskusji, zebrani postanowili jednogłośnie uchwalić rezolucję, opracowaną przez Ligę Drogową. Główne punkty tej rezolucji są następujące:

1) zebrani domagają się od władz, aby jaknajostrej tepili przekroczenia przepisów drogowych i nakładali najsurowsze sankcje na opornych,
2) uznają konieczność zorga-

nizowania kursów i przeszkoleń z zakresu przepisów drogowych,

3) wszystkie stowarzyszenia społeczne i sportowe winny zobowiązać się do zapoznania swych członków z przepisami o ruchu na drogach publicznych,

4) wszystkie zakłady przemysłowe winny zająć się uświadomieniem swych pracowników o

niebezpieczeństwie, jakie stwarza nieposzanowanie obowiązujących przepisów,

5) wszyscy woźnicy i rowerzyści muszą być poddani egzaminowi z przepisów drogowych.

Po uchwaleniu rezolucji, omówiono jeszcze szereg spraw organizacyjnych. Tydzień propagandowy zorganizowany zostanie w początkach października.

STUDENCI

nie wysyłajcie oryginałów świadectw szkolnych!

KORZYSTAJCIE

KOSZT MINIMALNY!

z fotokopii instytutu „INTRO“ ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 80

W poniedziałek konferencja z transportowcami

Ekspedytorzy celni zawarli umowę z pracownikami

Strajk transportowców trwa. W dniu wczorajszym akcja rozszerzyła się, obejmując wszystkie niemal biura ekspedycyjne.

Strajkujący zaprzestają nie tylko pracy w miejscach najmniej oczekiwanych, pozostawiając wozy transportowe na ulicy, bądź też na podwórzach u odbiorców.

Na nadchodzący poniedziałek wyznaczono w okręgowym inspektoracie pracy obustronną konferencję pod przewodnictwem insp. Wyrzykowskiego w sprawie likwidacji strajku i zawarcia układu zbiorowego.

Jak się jednocześnie dowiadujemy, onegdaj zawarta została umowa między ekspedytorami celnymi a pracownikami w myśl której przedsiębiorcy przyznali 10 proc. podwyżki oraz zobowiązali się honorować 8-godzinny dzień pracy i wypłacać wynagrodzenia za okres ćwiczeń wojskowych. Ponadto przedsiębiorcy zobowiązali się przyjmować do pracy tylko siły fachowe z listy pracowników, podanych przez związek transportowców.

Dwa najpoważniejsze w Łodzi przedsiębiorstwa Północne Towarzystwo Transportowe i Centrala Zbiorowych Ładunków zawarły umowę zbiorową ze związkiem transportowców, w myśl której zobowiązały się do honorowania 8-godzinnego dnia pracy oraz przyznali pracownikom podwyżkę w wysokości 15 proc.

Konferencja poniedziałkowa dotyczyć więc będzie szoferów, pomocników, konwojentów oraz „warsztatowców“.

Związek zawodowy woźniców wystosował do starostwa grodzkiego w Łodzi memoriał, w którym porusza kwestię zatrudniania przez przedsiębiorców przewoźnych robotników młodocianych, poniżej 14 lat.

Związek wskazuje w memoriale, że obecnie, wskutek prac remontowych, szereg ulic zostało rozkopanych, co stwarza dla woźniców trudne warunki pracy, w których młodociani i nie-

doświadczeni mogą spowodować łatwo nieszczęśliwe wypadki. Ponadto zatrudnianie małoletnich stoi w jaskrawej sprzeczności z przepisami ustawy o ochronie pracy małoletnich i kobiet.

Z tych względów związek wnosi, aby starostwo zarządziło nadzór i pociągnięto do odpowiedzialności karnej przedsiębiorców, którzy angażują do pracy małoletnich.

Zajścia i incydenty

w związku ze strajkiem

W związku ze strajkiem transportowców zanotowano wczoraj na terenie miasta kilka incydentów.

W przedsiębiorstwie przewoźnym przy ulicy Wólczańskiej 43 wybito szyby. Do przedsiębiorstwa przy ulicy Wólczańskiej 73 usiłowali dostać się członkowie komisji strajkowej. Przeciwwstawił się im portier. Doszło do zajścia, w którym interweniowała policja. Zatrzymano 3 osoby.

Zostały one osadzone w areszcie przy 7 komisariacie. Zatrzymani dziś odpowiadać będą przed sądem starościńskim za zakłócenie spokoju publicznego.

Na stacji benzynowej przy ul. Strzeleckiej zatrudniony w przedsiębiorstwie transportowym szofer, w czasie brania benzyny, został napadnięty przez strajkujących robotników i dotkliwie pobity. Sprawcy zdążyli zbiec.

Zapalił się „drapak“

w fabryce „Braci Geyer“

Wczoraj o godzinie 13 40 zaalarmowano straż ogniową wiadomością o wybuchu pożaru w fabryce p. f. „BRACIA GEYER“ przy ul. Zgierskiej 96.

Na miejsce wyruszyły niezwłocznie plutony II, IV i VI.

Jak się okazało, wskutek zatarcia się łożyska, zapalił się na sali fabrycznej t. zw. „drapak“. Płomienie momentalnie objęły nagromadzone w pobliżu towary i szybko się rozprzestrzeniły.

Przybyła straż ogniowa ogień ugasiła. Straty wynoszą kilkaset złotych.

Wczoraj paliło się również w domu F. GOZDZIKA przy ul. Nowomiejskiej 12. Wskutek wadliwej

budowy pieca kuchennego zapaliła się podłoga w mieszkaniu lokatora Opatowskiego. Straż po godzinie pożar ugasiła. Wnętrze mieszkania zostało zniszczone. (1)

Kronika reporterska województwa łódzkiego

Straszny wypadek wydarzył się wczoraj o godzinie 3 rano na stacji kolejowej w Czarnocinie. Z pociągu towarowego, zdążającego do Piotrkowa wyskoczył w czasie biegu robotnik kolejowy 20-letni Stanisław KULIŃSKI ze wsi Stary Tecjanów, pow. brzezińskiego. Kuliński potknął się i wpadł pod koła wagonu, ponosząc śmierć na miejscu.

W osadzie Pajęczno, pow. radomszczańskie 11-letni Wacław SCIBOROWSKI zrywając gruszkę z drzewa, wskutek złamania się gałęzi, spadł ze znacznej wysokości, zacerpił fartuchem zawieszonym na szyi o inną gałąź i zawiął w powietrzu. Gdy spostrzeżono wypadek, chłopiec był już martwy. Zgon nastąpił wskutek uduszenia.

W Zgierzu odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru w głowę 20-letni Szczepan KWIATKOWSKI. Przyczyną samobójstwa narazie nie ustalono.

Na srebrnym ekranie.

„Nawrócony grzesznik (Byłem gangsterem...)”

w kinie „EUROPA“

Kapitałny film! Bezustannie wybuchy śmiechu na widoku — oto właściwa recenzja tego wybitnie ciekawego „Nawróconego grzesznika“.

Filmów w tym rodzaju nie oglądaliśmy już bardzo dawno. Komiczne sytuacje, jedna po drugiej, wypływają jakby z naturalnego biegu wypadków. Niektóre momenty są wprost genialne.

Edward Robinson w roli byłego króla podziemi (gangstera) jest znakomity. Prowadzi on całą akcję z nadzwyczajną łatwością, jakby niezauważony wcale, że jest ona wysoce komiczna. Pomysł jego są rewelacyjne, jak rewelacyjną jest jego wspaniała gra.

Najdowcipniejszy film sensacyjny — oto właściwie określenie „Nawróconego grzesznika“. Tempo zawrotne! Świetna reżyseria!

Całość bajeczna! E.

Zdolne rodzeństwo

INA EIGERÓWNA

Wszyscy łodzianie pamiętają niewątpliwie Władysława Eigera, wyjątkowo uzdolnionego młodzieńca, który przede wszystkim jako kompozytor zapowiadał się od wczesnej młodości jak najlepiej. P. Elger przez pewien czas zbierał laury w Warszawie, jako kierownik muzyczny tow. „Syrena - Record“ i instrumentator pomysłowy lekkich utworów jazzowych. Obecnie p. Elger przebywa stale w Paryżu, gdzie również prace jego cieszą się powodzeniem, czego najlepszym dowodem jest fakt, że pracuje dla wielkiej firmy wydawniczej Seotta, pisze melodie do przebojowych piosenek dla gwiazd paryskich teatryków rewiowych etc.

P. Władysław Elger ma siostrę, p. Inę, utalentowaną również pianistkę, która w stolicy wybiła się na jedno z czołowych miejsc. Ostatnio została zaangażowana do Teatru Malickiej, gdzie wspólnie z p. Lawiną - Świętochowskim, ilustrowali na dwóch fortepianach muzycznie komedie „Na fall eteru“, przy czym prasa wyraża się o wirtuoźstwie p. Eigerówny z najwyższym uznaniem.

Po „Znachorze“, drugi wielki sukces polskiej kinematografii

„DRUGA MŁODOŚĆ“

Czujnie... zazdrośnie... strzegła swej wielkiej tajemnicy, aż olśniewający błysk oczu zdradził jej sekret: miłość do kolegi syna — miłość 40-letniej kobiety do 20-letniego chłopca... i stał się cud, zakwitła druga młodość, zjawilo się nowe życie...

Ale nie zdradzajmy treści filmu „Druga młodość“. Zobaczycie go już dzisiaj na ekranie „Grand-Kina“ jako program otwarcia nowego sezonu. „Druga młodość“ wyreżyserował Michał Waszyński, twórca „Znachora“.

W rolach głównych ujrzymy kwiat aktorstwa polskiego: Gorczyńską, Junoszę - Stęrowskiego, Cwiklińską, Zacharzewiczą, Wroniewską, Kryńską, Cybulskiego, Łozińskiego, Zniczka i w. in.

„Druga Młodość“ — to film, którym zachwycić się będzie cała Polska...

Według zdania krytyków, można go śmiało zaliczyć do szeregu najpiękniejszych twórców współczesnej kinematografii polskiej.

ZEBRANIE STOW. B. WIĘZNIÓW

POLITYCZNYCH
Zarząd stowarzyszenia b. więźniów politycznych, koła w Łodzi (Wólczańska 91) zawiadamia, że jutro (niedziele) o godz. 10 rano w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16 odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków stowarzyszenia, na którym obecność wszystkich członków jest obowiązkowa. Wejście na zebranie za okazaniem legitymacji członkowskiej i zaproszenia.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzi siejszej dyżurują następujące apteki: Kon i S-ka, Plac Kościelny 8, A. Charemza, Pomorska 12, W. Wagner i S-ka, Piotrkowska 67, J. Zajęczkiewicz i S-ka, Plac Boerner, Z. Gorczyckiego, Przejazd 59, M. Epszajna, Piotrkowska 225, Z. Szymanski, Przędzalniana 75.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1920 I 1921. — Dziś winni się stawić do rejestracji w wydziale wojskowym zarządzi m. Łodzi (Al. Kościuszki 19) mężczyźni urodzeni w latach 1920 i 1921 i zamieszkali na terenie I komisariatu P. P. o nazwiskach na litery od S do Z włącznie, oraz zamieszkali na terenie 7 komisariatów P. P. o nazwiskach na litery od G do K włącznie.

Zgłaszający się do rejestracji winni posiadać metrykę urodzenia, względnie wyciąg z rejestru mieszkańców, wraz z dowodem stwierdzającym tożsamość osoby oraz dowód zameldowania na terenie Łodzi.

ZASTĘPCZY OBOWIĄZEK WOJSKOWY. — W okresie II kwartału r. b. powołano w Łodzi na roboty określone programem na rok 1938 ogółem 2018 osób. Z pośród powołanych spełniło zastępczy obowiązek a więc odbyło pracę 2331 osób i zwolniono od tego obowiązku 45 osób.

Roboty prowadzone były na rzecz 18 instytucji, w tym 8 miejskich, 10 społeczno-robotniczych i innych.

Charakter robót był ściśle związany z obroną państwa.

Wartość robót wykonanych na rzecz dwóch tylko instytucji wyniosła zł. 19.226.

Czerwonkę należy rejestrować u władz

Wobec częstych zapadań mieszkańców Łodzi na czerwonkę, wydział zdrowia publicznego za rządu miejskiego w Łodzi informuje, że wszelkie wypadki zachorowania na czerwonkę powinny być zgłaszane w wydziale zdrowia.

Obowiązek zgłaszania zachorowań ciąży przede wszystkim na lekarzu, badającym chorego, na zakładach leczniczych, felczerach i personelu sanitarnym w wypadku, jeżeli do chorego nie był wzywany lekarz.

W Polsce najtaniej

Porównując koszty utrzymania i żywności w Polsce i w innych krajach, według danych G. U. S., stwierdzić należy, iż Polska jest obecnie jednym z najtańszych krajów na świecie. W roku bieżącym wskaźniki kosztów utrzymania i żywności kształtowały się następująco: Polska (Warszawa) 51,9, Anglia (509 miast) 93, Belgia (59 miast) 86,1, Czechosłowacja (Praga) 80,3, Francja (Paryż) 134,9, Holandia (Amsterdam) 79, Japonia (Tokio) 101,5.

Wyborcza kartoteka domów

Magistrat przystąpił już do technicznych przygotowań. -- Żaden wyborca nie będzie pominięty w spisach

Zarządzenie p. wojewody łódzkiego, rozpisujące wybory do rady miejskiej w Łodzi, oczekiwane jest najpóźniej za cztery tygodnie.

Jak już swego czasu donosiliśmy, wybory samorządowe w Łodzi i Poznaniu zostały na podstawie specjalnej ustawy sejmowej odroczone, ponieważ rząd nie chciał, aby były one przeprowadzone na podstawie starej ordynacji wyborczej.

Art. 2 wspomnianej wyżej ustawy określił jednak dokładnie, iż termin wyborów w Łodzi i Poznaniu musi być wyznaczony najpóźniej w dniu 1 października 1938 roku.

Z tego też względu obecnie, już po wejściu w życie nowego prawa wyborczego, można śmiało powiedzieć, iż w bieżącym miesiącu p. wojewoda pod piśmie reskrypt, zarządzający wybory w Łodzi, przy czym możliwe jest nawet, że już w najbliższych dniach reskrypt ujrzy światło dzienne. Samo głosowanie, według zgodnej opinii dobrze poinformowanych sfer, odbyłoby się, jak to już pisaliśmy, w miesiącu grudniu.

Okoliczność ta postawiła na nogi działaczy i przewodników wszystkich partii, którzy odbywają wiece i narady, delegując swych przedstawicieli z memorialami do władz itp.

W tych warunkach również

łódzki zarząd miejski zmuszony był przystąpić do pierwszych przygotowań technicznych, zwłaszcza, że w budżecie miasta jest na ten cel preliminowana pozycja 100.000 zł.

Aby zasięgnąć informacji, w jakim stadium znajdują się te przygotowania, przeprowadziliśmy rozmowę z miarodajnymi w tym względzie czynnikami.

— Zarząd miejski — oświadczone nam — musi być przygotowany na to, że zarządzenie p. wojewody Józewskiego o wyborach, które musi być wydane we wrześniu, ukaże się lada dzień. Prace przygotowawcze do wyborów są dość duże, zwłaszcza teraz, gdy nowa ordynacja nakłada na samorząd w tym względzie b. poważne obowiązki. Rzecz jasna, że można wszystko na czas wykonać; są jednak takie rzeczy, które uważamy za obowiązek załatwić już obecnie. Są to wszelkie sprawy, związane z układem rejestru domów i spisów wyborców.

Przystąpiliśmy właśnie do prac nad sporządzeniem kartoteki domów łódzkich, gdyż domy będą później podstawą do podziału na obwody głosowania.

Jest w mieście cały szereg domów przechodnich, wychodzących na dwie ulice, np. na ul. Piotrkowską i Zachodnią, lub

Piotrkowską i Sienkiewicza. — Otóż domy te, przy braku nadzoru, mogłyby być zaliczone do dwóch obwodów głosowania, co jest niedopuszczalne. Z drugiej strony znów wliczenie takiego domu do jednego obwodu, stwarza obawę, iż zostanie on wogóle pominięty, bo przewodniczący każdego z obwodów, do którego taki dom mógłby należeć, miałby podstawę do myślenia, iż dom ten został zaliczony do drugiego obwodu. Największy kłopot miałby wyborcy - lokatorzy takich domów przechodnich.

To też dla uniknięcia wszelkich pomyłek i nieporozumień, sporządzana jest szczegółowa kartoteka domów, z uwzględnieniem posesji przechodnich. Daje to gwarancję, iż żaden dom nie będzie pominięty w wykazie obwodów, a żaden zamieszkały w takim domu lokator-wyborca w odróbnym spisie uprawnionych do głosowania.

Szykujemy również pośrednio spisy wyborców przez doprowadzanie do porządku reje-

Karlsbadzka woda Mühlbrunn zaleca przez lekarzy do kuracji domowej przy zapaleniu woreczka żółciowego.

stru mieszkańców. Właściwe spisy będą jednak sporządzone po ogłoszeniu reskryptu wyborczego, gdyż data zarządzenia wyborów odgrywa dużą rolę, zarówno przy ustalaniu wieku uprawnionego do głosowania, jak i uprawnionego do kandydowania na radnego miasta.

Zarząd miejski, w myśl przepisów, musi również wydrukować i rozlepić na mieście zarządzenie wyborcze p. wojewody, jak, zresztą, wszelkie obwieszczenia i afisze okręgowej komisji wyborczej.

Do tych obowiązków będzie również należało częściowe mianowanie członków komisji obwodowych, delegowanie przedstawicieli do komisji okręgowej, przygotowanie lokali wyborczych, zasłon, urn itp.

Chwilowo — zakończył nasz rozmówca — czekamy na reskrypt, zarządzający wybory samorządowe. (g)

Samodzielnie, bez bloków idzie endecja do wyborów

W dniu wczorajszym, zgodnie z zapowiedzią, zebrał się za rząd główny Stronnictwa Narodowego dla określenia stanowi-

ska wobec wyborów samorządowych.

Obrazy trwały przez cały dzień. Uchwały będą ogłoszone dopiero w dniu dzisiejszym.

Jak słysząc, endecy mają postanowić, że idą do wyborów samodzielnie, bez żadnych bloków i porozumień.

Jednocześnie kraje pogodził, że jeden z wybitnych oratorów proponuje zawieszenie broni na czas wyborów w stosunku do ludowców, oczywiście wzamian za taki sam rozjem ze strony Str. Ludowego. (rt)

Zgromadzenie „Bundu“

Po PPS-ie i klasowych związkach zawodowych, zwołuje obecnie zgromadzenie przedwyborcze „Bundu“.

Zebrań, które wyznaczono na nadchodzącą środę do sali przy ul. Wólczańskiej 18, poświęcone będzie omówieniu spraw wyborczych oraz kongresowi mas robotniczych w obronie praw żydów. (rt)

Złoty 26.40 wyniesie czynsz miesięczny za dwupokojowe mieszkanie w osiedlu na Nowym Rokicciu

Jak donosiliśmy zarząd miejski w Łodzi wystąpił z projektem budowy osiedla robotniczego na Rokicciu.

Założeniem jest w akcji tej troska o poprawę warunków mieszkaniowych wśród szerokiej warstwy robotniczych Łodzi, a w pierwszej linii wybudowanie takich domków, w których mieszkania czyste i estetyczne odpowiadałyby możliwościom płatniczym robotników.

Idąc tedy z postępem kultury mieszkaniowej, zarząd miejski postanowił zapewnić przyszłym mieszkańcom osiedla robotniczego na Rokicciu minimum warunków higienicznych i zdrowotnych przez wyposażenie domków w konieczne instalacje i urządzenia sanitarne.

Koszt budowy budynku wraz z instalacjami elektrycznymi, wodociągowymi i kanalizacyjnymi wynosi około 670.000 zł.; koszt terenu, robót drogowych i plantacyjnych wyniesie około 260.000 zł. Razem więc 930.000 złotych.

Przy najniższym oprocentowaniu kapitału, amortyzacji, kosztach administracji i utrzymania czystości, liczonych według norm Towarzystwa Osiedli Robotniczych w myśl kalkulacji zarządu miejskiego czynsz

miesięczny od 1 mieszkania wynosiłby zł. 26.40.

Przewidywane są mieszkania 2-izbowe, złożone z pokoju, posiadającego wnękę sypialną, osobnej kuchni, przedpokoju z kłozetem o łącznej powierzchni

Maria Szczarańska
pielęgniarka
przyjmuje dyżury i zastrzyki
Traugotta 10, tel. 215-16

WYŻSZA SZKOŁA DZIENNIKARSKA W WARSZAWIE.

Wyższa szkoła dziennikarska rozpoczyna wykłady w dniu 1 października. Zapisy już się rozpoczęły.

W. S. D. jest wyższą szkołą zawodową, przystosowaną do życiowych potrzeb pracy dziennikarskiej. Program tej uczelni obejmuje zarówno przedmioty fachowe, jak i ogólnokształcące, głównie z zakresu polityki i ekonomii, jakoteż naukę języków obcych. Ćwiczenia seminaryjne (dziennikarskie i publicystyczne) zajmują w programie miejsce naczelną.

Z przedmiotów zawodowych, wykładane są m. innymi: Historia prasy, Technika drukarska i grafika, Samokształcenie dziennikarza, Technika i organizacja prasy, Reklama w prasie, Administracja i kolportaż, stenografia, Prawo prasowe, Prasa współczesna i inne.

Dyplom z ukończenia W. S. D. nadaje państwowe prawa służbowe I kat. urzędniczej.

netto 36 m. kw. Ponadto na każde mieszkanie przypada ogródek o powierzchni przeciętnej około 110 m. kw., uwzględniony już w powyższym czynszu.

Mieszkania w domkach osiedla tego będą dostępne nie dla najniżej, lecz średnio uposażonych robotników.

Wybudowanie około 100 mieszkań niewątpliwie przyczyni się do poprawy sytuacji mieszkaniowej w mieście i spowoduje zwolnienie pewnej ilości mieszkań tańszych, które będzie mogła zająć ludność gorzej uposażona.

Puderniczka i pałka gumowa na cele przedmiotów pozostawionych w tramwajach

W sierpniu r. b. w tramwajach łódzkich pozostawiono następujące rzeczy: 8 koszul, 73 pary względnie pojedyncze rękawiczki, 17 parasoli, chusteczkę do nosa, drut, 19 czapek, pompkę do roweru, wate, grzebień, 2 dewizki, próbki wełny, 2 p. reform, kamasze, spodnie, 4 klucze, 9 torebek, 3 calówki, 10 książek, broszkę, bloczek, pędzel, spodnie, sukienkę, katalog, bilet kolejowy, monogram, szalik, broszkę, 2 paski, buty, rurkę, proszek, fajkę, 8 papierosnic, sandaalki, puderniczkę, nożyczki, szpilkę do krawata, bućki, klucz ślusarski, pałkę gumową, spodenki kąpielowe, garnuszek, 3

berety, nuty, 5 p. okularów, fartuszek, skarpetki, 5 sezyoryków, abonent tramwajowy, pedały do roweru, łaskę, 4 teczki, bluzkę, 5 kapeluszy, łaskę, spodnie, 3 walizki, skrzynkę, oznakę wojskową, kolnie rzyki, notes, bluzę, chustkę, 2 teczki, 7 portmonetek, 3 berety, znaczek, 4 ubrania, kołczyk, kartę powołania komisji poborowej, siekiere, kafe, papier higieniczny, szmaty, piłkę ślusarską, monetę, 5 zł., bransoletkę, szczoteczkę, fartuch, sakiewkę.

Rzeczy powyższe prawi właściciele mogą odebrać w dyrekcji tramwajów w godzinach urzędowych.

KINO **EUROPA** Najdowcipniejszy film sensacyjny!
Pocz. 4. 6. 8. 10
NAWRÓCONY GRZESZNIK
(BYŁEM GANGSTEREM...)
Humor! Emocja! Napięcie!
W roli gł. Najpopularniejszy aktor Ameryki
EDWARD G. ROBINSON
Ceny miejsc na wszystkie seanse — od **80 gr.**

K I N O Tętniący życiem — pełen werwy, naładowany temperamentem arcyfilm
PALACE 80 **» CZARIDA S T «**
Dziś o g. 12 i 2-ej **2 poranki** GR.
Ceny od **June Knight — Szöke Szakall — Michael Bartlett**
W rolach głównych:

Lista odznaczonych

W sierpniu r. b. zostało odznaczonych szereg mieszkańców powiatu łódzkiego Krzyżami Zasługi, a mianowicie:

ZA PRACĘ ZAWODOWĄ (SREBRNE)
Szerlowski (ref. karny starostwa, pow. łódzkiego), Kister (wójt gminy Radogoszcz).

ZA PRACĘ ZAWODOWĄ (BRĄZOWE)

Swinarski (Komend. post. pol. w Andrzejowie), Majda (Komend. post. pol. w Cygance), Pierzgałski Józef (Komendant post. pol. w Proboszczewicach), Kula (instruktor kom. pol. w Zgierzu), Hryniewicz (sekret. kom. pol. w Zgierzu), Pilawski (komendant post. pol. w Sikawie), Luczak (poster. pol. w Sikawie), Rutkowski (poster. pol. w Wiśniewie Górze), Furmanek (st. poster. w Chojnach), Olczyk (st. posterunek, pol. w Radogoszczu), Kubiak (st. post. pol. w Tuszynie), Woźniak (st. poster. w Aleksandrowie), Szczepaniak (starszy post. pol. w Zgierzu), Bohusz (komendant post. pol. w Rzgowie), Różycki (komendant post. pol. w Rudzie Pabian.), Flanczewski (sekretarz zarz. gminy w Nowosolnej), Ciepłucha Józef (wójt gminy Brójce), Głonek Ludwik (sekr. gm. w Chojnach), Folke E. (wójt gm. Nowosolna), Hartliński (sekretarz gm. w Rąbieniu), Potelski Ign. (wójt gm. Rąbień), Urbański (drog. mistrz zarz. dróg), Rybak (dróżnik), Kryster (dróżnik), Żurkowski (dróżnik), Matusiak (dróżnik), Kaczmarek (dróżnik), Józwiak (dróżnik).

ZA PRACĘ SPOŁECZNA (ZŁOTE)

Kula (wój. insp. str. poż. zam. w Chojnach), Teska, (prokur. Banku Sp. Zar. w Łodzi), Szymczak (sekr. wydz. zarz. miejsk. w Zgierzu), Syska (nacz. U. Sk. w Zgierzu), Zubert (kierownik cegielni „Praca” w Retkini), Świerczoga (przew. polsk. Biał. Krzyża w Zgierzu), Sikorski (kier. szkoły powsz. w Zgierzu), Pieczyrek (kupiec w Zgierzu).

ZA PRACĘ SPOŁECZNA (SREBRNE)

Olczak (Zgierz), Dąbrowski (Ruda Pabianicka), Dorczyński (Tuszyn), Sikora (Aleksandrów), Teska (kupiec w Zgierzu), Kowalczyk (magazynier w „Borncie” w Zgierzu).

ZA PRACĘ SANITARNO - PORZĄDKOWE (BRĄZOWE)

Sudowski (blacharz i wł. nier. w N. Złotnie), Herman (rob., wł. nier. w Antoniewie Sikawie), Libiszewski (rolnik w Proboszczewicach), Szmidt (rolnik w Andrzejowie), Zieliński (murarz i wł. nier. w Stokach), Badeiko (cieśla i wł. nier. w Stokach), Stachowicz (piekarz i wł. nier. w Rzgowie), Szewc (rolnik w Kurowicach), Gajewska (wł. nier. w Chojnach), Klimczak (wł. nier. w Chojnach), Skrzypecki (ślusarz gm. Radogoszcz), Jankowski (robotnik w Radogoszczu), Gogolewski (rolnik w Tuszynie), Jastrzębski (rolnik w Tuszynie), Mucha (rolnik w Retkini), Kamiński (wł. nier. w Rudzie Pabianickiej), Czekanowski (robotnik w Rudzie Pab.), Rafalik (wł. nier. w Konstanczynie), Walczak (wł. nier. w Aleksandrowie), Hipner (wł. nier. w Aleksandrowie), Góreczny (wł. nier. w Zgierzu), Pawlak (wł. nier. w Zgierzu).

Groźny pożar przy ulicy Gdańskiej 80

Paśwą płomieni padła znaczna ilość towaru w farbiarni P. Najmana

Centrala straży ogniowej otrzymała wczoraj o godzinie 10-ej wieczorem wiadomość, iż na posesji fabrycznej Leopolda Szmidta, przy ul. Gdańskiej 80 (Wólcząńskiej 53) wybuchł groźny pożar.

Na miejsce pożaru wyruszyły niezwłocznie trzy oddziały. Do pożaru wyjechali również komendant straży dr. Marx i naczelnicy: Kos, Górski i Koman, którzy objęli kierownictwo nad akcją ratunkową.

W chwili przybycia straży stał już niemal cały w ogniu jednopię-

trowy budynek farbiarni Pinkusa Najmana. W budynku tym mieści się oddział draparni.

Strażacy, po zabezpieczeniu kompleksu sąsiednich budynków fabrycznych, przystąpili do walki z szalejącym żywiołem z trzech stron. Akcję ratunkową utrudniało niezwykle wąskie podwórze fabryczne, uniemożliwiające wjazd wozów strażackich. Przeciwnie więc przez

podwórze liczne węże, a beczkowozy stały na ulicy Gdańskiej.

Dzięki szybkiej akcji sytuacja została w porę opanowana. Minęło niebezpieczeństwo przetrzucia się płomieni na sąsiednie, blisko siebie stojące budynki fabryczne. W szczególności zagrożona była fabryka trykotaży p. f. „Emka” oraz dalsza część farbiarni Najmana, a mianowicie suszarnia i płókalnia. Kłęby dymu zaczęły się już nawet przedostawać do mieszkań w domu przy ul. Wólcząńskiej 51, gdzie wśród lokatorów powstał duży niepokój.

Wczoraj w Łodzi...

Z mieszkania Weroniki WOJCIECHOWSKIEJ (Pomorska 130) skradziono różne rzeczy wartości 100 zł.

M. GRUNWALD (Limanowskiego 6) zameldował w policji, iż Abram DA-BEK (Bałucki Rynek 10) skradł mu papierosy i czekoladę z piwnicy przy ul. Limanowskiego 1, na ogólną sumę zł. 100.—

W zakładzie fryzjerskim Abrama ABRAMOWICZA przy ul. Franciszkańskiej 30 niejaki Josef LAJB dokonał kradzieży marynarki z różnymi dokumentami.

Przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Za meubofa został pobity Marian DUNKOWSKI (Obornicka 14), podający się za artystę malarza.

Przy ul. Marynarskiej 10 spadł z II piętra na bruk 13-letni Moszek BLI-ZYŃSKI, tamże zamieszkały. Chłopiec doznał wstrząsu mózgu i złamania ręki. W stanie b. groźnym przewieziono go do szpitala Anny Marii.

Przed domem przy ul. Zawiszy 25 został napadnięty przez kilku osobników Izrael GOLDBERG (Zachodnia 30), którego napastnicy pokłuli nożami.

Ofiarą napaści padł Stefan BESI-ALSKI (Wiosenna 5).

Helena PAWLICKA (Piotrkowska 36) na klatce schodowej zamieszkiwana przez się domu, dostała ataku szału i spadła ze schodów, doznając złamania kręgosłupa.

Ignacy RUTKOWSKI (Nowe Złotno Wysoka 27) został ciężko pokopany i pogryziony przez własnego konia.

Jan JAKSON (Wspólna 44) został napadnięty i ciężko pokłuty nożem.

Przy ul. Gdańskiej 148 pobito Feliksa GROBERGA (Piłsudskiego 67).

Przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Żwirki został napadnięty i pobity Teodor ANDRZEJEWSKI (Łąkowa 15).

Przy ul. Limanowskiego 17 najechał na został przez tramwaj Artur MAJER (Grabowa 1).

Na ul. Zgierskiej został napadnięty i ciężko pobity Słazna ROZENBERG (Dolna 9).

Przy ul. Tarnowskiej 49 Jan KŁOS pokłócił się ze swą kochanką Katarzyną JAGODZIŃSKĄ, która pokłutła nożem. Kobieta z prerażenia wyskoczyła z I piętra na bruk, łamiąc sobie nogę. Kłosa policja zatrzymała.

Na ulicy Brzezińskiej został przejechany przez samochód Rubin KUEFFER (Łagiewnicka 4).

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

- 6.2 Muzyka z płyt i gimnastyka
  - 7.15 Muzyka poranna w wyk. ork.
  - 12.03 Audycja południowa
  - 13.45 Utwory F. Schuberta (płyty)
  - 14.20 Muzyka obiadowa (płyty)
  - 14.45 Otwarcie Targów Wschodnich w Łwowie
  - 15.15 Sluchowisko p. L. „Skrzydlaty chłopiec” podług Makuszyńskiego
  - 15.45 Wiadomości gospodarcze
  - 16.0 Dłaczego się księżyc uśmiecha? — radio-rewia.
  - 16.45 Wywczasy letnie dawniej a dziś — felieton
  - 17.00 Nowe nagrania rozrywkowe
  - 17.35 „Spacer po Bałuckim Rynku” — pogadanka
  - 18.10 Maria Witkomirska (fortepian) i Kazimierz Wilkomirski (wiolonczela)
  - 18.45 „Szkolne czasy Jana Dębora” — Syrokomi — kwadrans poetycki
  - 19.00 Duety polskie w wyk. Gadejskiej i Hupertowej.
  - 19.20 Pogadanka aktualna
  - 19.30 „Film i ziemia” — koncert rozrywkowy
  - 20.00 Audycja dla Polaków za granicą.
  - 21.00 Rozmowa z radiosluchaczami
  - 21.10 Muzyka lekka
  - 22.00 Godzina niespodzianek.
- AUDYCJE ZAGRANICZNE**
- LONDYN (342)**
  - 20.15 Koncert fortepianowy C-dur i Symfonia H-moll Czajkowskiego
  - LYON (468)**
  - 20.45 „Cyrułek sewilski” — opera — Rossiniego
  - LANGENBERG (456)**
  - 20.10 „Rycerskość wieśniacza” — opera Mascagniego
  - MEDIOLAN (368)**
  - 21.00 „Loreley” — opera Catalaniego

Studenci z Węgier i Czechosłowacji przebywali w obozie przysposobienia gospodarczego w Łodzi

W dniu 27 sierpnia r. b. został zamknięty obóz P. G. Łódź, który mieścił się w gmachu państwowej szkoły techniczno - przemysłowej przy ul. Żeromskiego 115.

W ciągu dwumiesięcznego trwania obozu przebywało w nim 116 uczestników — akademików i uczniów szkół technicznych z różnych ośrodków Polski.

W obozie przebywało nadto 5 akademików węgierskich, jeden jugosłowiański i jeden student czechosłowacki.

W czasie trwania obozu uczestnicy zwiedzili ważniejsze zakłady przemysłowe w Łodzi zapoznając się z różnymi gałęziami przemysłu włókienniczego - metalurgicznego.

Młodzież opuszczając mury miasta była zadowolona z odbytych praktyk, wywołując gotowość do realizowania dalszych wzmożonych wysiłków nad racjonalnym rozwojem gospodarczym i gospodarczą obroną państwa.

W bież. roku wszystkie firmy odnosiły się do obozu bardzo życzliwie o praktykantów troszcząc się jak o osoby najbliższe. Często dyrektorzy fabryk osobiście udzielali wyczerpujących wyjaśnień studentom.

Bardzo troskliwą opieką otaczał obóz naczelnik wydz. przemysłowego urzędu wojewódzkiego łódzkiego, inż. E. Głogowski, p. radca inż. T. Szyszko, ponadto przewodniczący rejonowej komisji przysposobienia gospodarczego Łódź, dyrektor Zjednoczonych Zakładów Włókienniczych Scheiblera - Grohmana p. dyr. Wilkoński i insp. rej. komisji P. G. p. inż. K. Jarzebiński

Teatr Polski w nowym lokalu

Dziś rozpoczęcie jesiennej sezonu w Teatrze Polskim. Teatr ten w sezonie bieżącym przeniesiony zostanie ze swego dawnego lokalu (z ul. Śródmiejskiej 15) do nowego — tego samego, w którym w ubiegłym roku mieścił się Teatr Kameralny: ulica Cegielniana 27. W dawnym lokalu Teatru Polskiego odbywa się obecnie kapitalny remont.

Tak więc dzisiaj premiera inauguracyjna odbędzie się w nowym już lokalu przy ul. Cegielnianej 27.

Dawny Teatr Kameralny siłą rzeczy otrzyma nową siedzibę. **ROZPOCZĘCIE SEZONU JESIENNEGO W TEATRZE POLSKIM**

Sezon jesienny w teatrze Polskim (mieszczącym się obecnie przy ul. Cegielnianej 27) rozpoczyna dziś komedia Włodzimierza Perzyskiego „Aszantka”. Szuka ta będzie równocześnie reżyserskim popisem Karola Borowskiemu. W roli tytułowej ujrzymy po raz pierwszy w Łodzi nowozaangażowaną artystkę Halinę Doree. Pozostała obsada stanowią: Maria Dąbrowska, W. Skwarska, Z. Topolska, W. Arnoldt, Z. Bończa, K. Dejunowicz, Z. Lubelski, K. Pągowski, Z. Szymański, K. Wichniarz. Początek o godz. 20.30.

Sąd starościński skazał:

Właściciela przedsiębiorstwa asfaltowego B. GOLDBERGA (Kopczyńskiego 10) na 6 tygodni bezwzględnej kary aresztu, za to, iż polecił wylewać nieczystości w miejscach niedozwolonych, a jego woźnicę — W. GRZANEKIEGO (Zawiszy 40) na 14 dni bezwzględnej kary aresztu. Obaj byli już wielokrotnie z tego tytułu karani.

Pięć prostytutek na areszt bezwzględny do 5 dni za niezgłaszanie się na kontrolę lekarską i natrętne zaczepianie mężczyzn na ulicy.

Robotnika budowlanego M. KRZYŻANOWSKIEGO (Włodzimierska 15b) na 50 zł. grzywny. Krzyżanowski nieumiejętnie ustawił rusztowanie przy ul. Legionów 33. Zwisająca liną zaczęła o przejeżdżający tramwaj skutkiem czego runęła wielka drabina.

L. LIPNIKA (Al. 1 Maja 102) na 3 dni bezwzględnej kary aresztu za jazdę na rowerze chodnikiem.

Szofera F. KOTECKIEGO (Sienkiewicza 3-5) na 40 zł. grzywny z zamianą na 7 dni aresztu. Kotecki prowadząc samochód ciężarowy przy zbiegu ulic Główniej i Kilińskiego najechał na wóz, który skutkiem zderzenia wpadł na taksówkę. Auto zostało strzaskane. Na szczęście oberżło się bez ofiar w ludziach.

A. SZYLITA (Nowomiejska 24) na 200 zł. grzywny z zamianą na 14 dni aresztu i I. MAŁOWISTA (Cegielniana 69) na 100 zł. grzywny z zamianą na 7 dni aresztu za niewpłacenie do ubezpieczalni społecznej potrąconych pracownikom składek.

M. DYNBERGA, mieszkanka Aleksandrowa na 7 dni aresztu za pozostawienie na ulicy Podrzecznej wozu bez opieki.

M. KUDE, bez stałego miejsca zamieszkania, na 3 miesiące bezwzględnej kary aresztu za posiadanie narzędzi złodziejskich.

R. WEBERA z Nowosolnej na 15 zł. grzywny i Jana SZMIDTA z Popielawic pod Łodzią na 20 zł. grzywny w szczególności awantury z policjantem. (1)

Na ławie oskarżonych

Wywiózł pokrywom towar i zarwał wierzycieli na kilka tysięcy złotych

Przed sądem okręgowym odpowiedział w dniu wczorajszym kupiec Józef REIS, oskarżony o złośliwe bankructwo.

Reis był właścicielem sklepu galanteryjnego przy ul. Nowomiejskiej 20. Prowadził przedsiębiorstwo solidnie, ciesząc się dobrą opinią w sferach kupieckich. Od września do listopada 1937 r. Reis począł kupować większe partie towaru w dużych firmach łódzkich, dając pokrycie wekslowe.

W grudniu wywiózł pokrywom cały nabyty towar, a weksle dopuścił do protestu. Gdy wierzyciele

poczęli się zgłaszać, zaproponował im układ na 20 proc., a gdy odmówili zagroził, że w odpowiedzi na skargę do prokuratora, zademonstruje tych, którzy uprawiają handel bez patentu.

Mimo tych groźb, sprawa dotarła do prokuratora. Ustalono, że pretensje poszkodowanych przekraczają 7 tys. złotych.

Wczoraj odbyła się rozprawa. Reis został uznany winnym złośliwego bankructwa i skazany na 1 rok więzienia, 1000 zł. grzywny. Sąd przyznał powództwo cywilne w wysokości 600 zł.

Nerwowa interesantka rzuciła w urzędnika poduszkę z tuszem

Zofia SIMINSKA, ubiegając się o zapomogę, zgłosiła się do biura wydziału opieki społecznej w zarządzie miejskim przy ul. Zawadzkiej nr. 11.

Podszła do okienka i zreferowała swoją prośbę urzędnikowi Leonowi GRZEGORZAKOWI.

Załatwienie sprawy przez Grzegorzaka nie zadowoliło interesantki.

która poczęła się denerwować, a w pewnej chwili, chyciła z biurka poduszkę z tuszem do stampki i cisnęła nią w urzędnika.

Awanturę zlikwidował policjant, spisując protokół. Wczoraj odbyła się rozprawa sądowa. Zofia Siminska skazana została na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

Podstępnie wyludził obraz Transakcja zakończona 6 miesiącami więzienia

Trzykrotnie już uprzednio karany Franciszek SIEMIŃSKI odpowiadał wczoraj przed sądem za podstępne wyludzenie obrazu.

Siemiński, idąc ulicą wraz z Erykiem JANOWSKIM, spotkał handlarza domokrajnego Jana LACHA. Wszedł z nim rozmowę, w trakcie której wyraził chęć nabycia na raty obrazu. Udano się do mieszkania Janowskiego. Siemiński, twierdząc, że to jego mieszkanie, nabył od Lacha obraz, wpłacając a conto należności 2 zł. 50 gr. Pozostałe 40 zł. miał spłacić w ratach.

dziwisy oszustwo, powiadomił policję.

Wczoraj Siemiński został skazany na 6 miesięcy więzienia i 50 zł. grzywny.

Wyroki w procesie członków MOPR

Sąd okręgowy ogłosił wyrok w procesie komunistycznym członków komitetu dzielnicy Górnej MOPR, których ujęto na tajnym posiedzeniu w maju r. b. w mieszkaniu przy ul. Napiérkowski 91.

B. Pol, M. Woźniak i M. Dionka skazani zostali po 2 lata więzienia, a K. Studzianny i J. Kowalski zostali uniewinnieni.

Dziś otwarcie mistrzostw Europy Wielkie dni polskich lekkoatletów w Paryżu

Tadeusiewicz zamiast Przygońskiego jedzie do Warszawy

Dowiadujemy się, że w składzie LKS na mecz z Polonią zaszła w ostatniej chwili zmiana. W miejsce Przygońskiego wystawiony jest Tadeusiewicz, który powrócił już do zdrowia.

Ekspedycję prowadzi prezes Konopka.

Wilimowski w teamie Kontynentu?

„A-Zet“ (Praga) donosi: W Londynie 26 października odbędzie się mecz piłkarski Kontynent — Wielka Brytania.

Drużyna Kontynentu zaczyna się powoli zarysowywać, choć ciężkie niektóre jej pozycje nadal są niejasne. Atak Kontynentu poprowadzi napewno włoch Piola. Kto jednak zagra na lewym łączniku? Jest czterech kandydatów: węgier Sarossi, polak Wilimowski, włoch Ferrari i czech Bican. Również sprawa lewego pomocnika jest trudna do rozwiązania. Na pozycję tę jest dwóch kandydatów: węgier Lazar i Kopecki (czech).

Pewnym jest w tej chwili, że drużyna Kontynentu wybrana zostanie z następujących piłkarzy: włocha Oliwery lub Piancki czecha (branka), szwajcara Minelli, włochów Fanni i Ravy (obroncy), norwega Henriksena, czecha Kostatka, włocha Andreolo, węgry Lazara i czecha Kopeckiego (pomoc); francuza Astona, włochów Meazza, Pioli i Ferrarego, norwegów Kvammena i Brustada, czechów Bicana i Nejedlego, węgry Sarossiego, polaka Wilimowskiego, Niemca Stroha i rumuna Bindea.

O wyborze reprezentacji zdecydować ma forma graczy w spotkaniach międzynarodowych i państwowych, w pierwszym zaś rzędzie na meczach Slavia — Ferencvaros, a jeśli chodzi o Wilimowskiego, na meczu Niemcy — Polska w Kamińcu.

Bilety na mecz Polonia — LKS

Jeszcze dzisiaj od godz. 9-ej rano do godz. 21-ej w sekretariacie LKS-u członkowie i sympatycy tego klubu nabywać mogą bilety na jutrzejszy mecz w Warszawie na trybunę w cenie zł. 1. Sekretariat klubu mieści się przy ul. Pierackiego 5.

Aktualia lokalne

Najbliższy mecz ligowy w Łodzi rozegra LKS dopiero dnia 2 października z łódzką Pogonią. W przyszłą niedzielę 11 b. m. LKS gra z AKS w Chorzowie.

Na mistrzostwa lekkoatletyczne Polski młodzików, które odbędą się w ciągu dnia dzisiejszego i jutrzejszego w Poznaniu, wyjechało z Łodzi 6 juniorów Wimów i 1 junior LKS-u.

Doroczny wyścig kolarski naprzelaj LKS-u o charakterze ogólnopolskim został przeniesiony na 9 października.

W dniu 11 b. m. organizuje ŻKM w Łodzi ogólnopolski raid krajoznawczo-orientacyjny dla motocykli i samochodów.

Program trójmeczów lekkoatletycznego KE — Zjednoczone — Geyer, który odbędzie się w niedzielę w Pabianicach o mistrzostwo drużynowe okręgu, przewiduje konkurencje: biegi 100, 400, 5000 mtr., 110 mtr. płotki, sztafety 4x100 mtr., skoki w dal, wznoszenie i o tyczce, rzuty dyskiem i oszczepem.

W niedzielę 11 września odbędzie się w Łodzi czwórmecz lekkoatletyczny o mistrzostwo okręgu: LKS — UT — Boruta — Makabi oraz trójmecz: Wima — IKP — Sokół (Łódź).

Dziś, na stadionie w Colombes rozegrany zostanie pierwszy akt II-gich lekkoatletycznych mistrzostw Europy.

Jak wiemy, Polska wystawiła ośmiu reprezentantów. Jest to liczba zbyt mała, abyśmy mogli odegrać poważniejszą rolę w punktacji ogólnej. Jednak indywidualnie każdy z polaków jest w stanie zająć miejsce w pierwszej szóstce.

SZNAJDER FAWORYTEM.

„Papirowo“ na zwycięstwo największe szanse posiada Sznajder, który wynikiem 410 cm. prowadzi na liście 10-ciu najlepszych w Europie. Sznajder na ostatnich zawodach skończył co prawda bardzo słabo (3.83), ale wiemy doskonale, że należy on do zawodników, uzyskujących najlepsze wyniki w walce. Jego najpoważniejszymi konkurentami będą fin Reinka i włoch Romeo. W każdym razie Sznajder jest jedynym naszym reprezentantem, mającym przewagę wynikową nad resztą konkurentów. Nolems volens musi być faworytem mistrzostw.

JÓZEF NOJI FAWORYTEM NR. 2.

Poza Sznajdrem o tytuł mistrza Europy pokusić się może jedynie Noji, który wśród wielkich nazwisk, jak finowie Mäki i Pekuri oraz szwed Ponsson jest outsiderem, ale z poważnymi szansami.

Według nas Noji, w najgorszym razie będzie czwarty. — Ostatnie treningi rekordzisty Polski były wprost kapitalne. Noji znajduje się w ekstrasformie i może być pokonany tylko przez wielką klasę i to po zaciętej walce.

NASI ŚREDNIODYSTANSOWCY. A teraz Gassowski. Wygrać

Są najlepszej myśli...

Rząd gen. Franco zakomunikował, że gen. Moscardo (na naszej ilustracji) został postawiony na czele hiszpańskiego komitetu olimpijskiego, będącego jednocześnie najwyższą władzą sportową kraju.

nie może. Harbig i Lanzi nie są do pokonania dla polaka. Ale innych konkurentów nie potrzebuje bać się znaną. Jest odporny, posiada dobry finisz i serce do walki. Trzecie miejsce Gassowskiego nie jest wykluczone.

Natomiast w dużo gorszej sytuacji znajduje się Staniszewski. Aż 14 europejskich legitymuje się lepszymi wynikami na 1500 m. Jednakże zdecydowaną przewagę nad „Robin Hoodem“ mają jedynie fenomenalny angił Wooderson, szwed Jonsson, włoch Beccali i fin Hartika. Z resztą konkurentów, jeśli tylko pobiegnie „z głową“, może dać sobie radę. W rezultacie klasyfikujemy Staniszewskiego na 5 — 6 miejsce.

Szansę Soldana w biegu 3 km. z przeszkodami zasadniczo są niewielkie, ale jest to konkurencja nie popularna i właśnie dlatego doskonale przygotowany Soldan nie powinien być zbyt daleko za pierwszą trójką. Faworytami są fin Sindlad, szwed Larson i Niemiec Kaindl.

ZASŁONA POWINIEN WEJŚĆ DO FINAŁU.

W biegu na 100 i 200 m. nie startuje faworyt Osendarp i do skonały Strondborg. W ten sposób Zaslona „przesunie“ się o dwa miejsca do przodu.

Polak jest w jak najlepszej formie i kondycji. Na ostatnich zawodach w Białymstoku uzyskał 10,7 na 100 m. Przy szczytnych przedbiegach powinien

w obu konkurencjach wejść do finału.

LATWE ZADANIE GIERUTTY.

Bodajże najłatwiej określić można sytuację Gierutty. — W dziesięcioboju lenszu od niego jest jedynie Niemiec Sievert. — Wśród pozostałych 9 zawodników jedynie Niemiec Gleotrner, szwed Bexelba i szwajcar Neuman mogą być groźni, ale Gierutto powinien uporać się z nimi i wówczas zdobyłby honorowe drugie miejsce.

Zupełnie nie liczymy natomiast na „Mefistę“ w kuli. Jeśli zajmie szóste miejsce, będzie to już poważnym sukcesem.

Zupełna niewiadoma to mieszkający stale we Francji Pławczyk. Jeśli jest w formie, powinien znaleźć się w dziesięcioboju w pierwszej piątce. Liczymy, że rutynowany ten zawodnik nie stanąłby na starcie bez przygotowania.

W innych konkurencjach walka rozegra się już bez udziału Polaków. Niezmiernie ciekawie zapowiada się bieg 400 m., w którym m. in. startują takie wielkości, jak wicemistrz olimpijski angił Brown, holender Baumgarten, Niemcy Linhoff i Harbig. — Powinien wygrać Brown przed Harbigiem. — 10 km. to łatwy łup Salminena (30:19,4). Drugi będzie chyba Lehtinen. Na dalszych miejscach Syring, Siefert i Szilagyi.

110 m. płotki — Lindman (Szw.) 14,3 lub Finlay (Ang.) 14,3. Ci dwaj są o klasę lepsi od Kupmanna, czy Thortona. — 400 płotki — Joye (53) jest naszym największym talentem. Niemiec Hölling (53,1) jest jednak pewniejszy.

W skoku wzwyż faworytem jest fin Kotkas (193), ale Weinkötzt (198) i Lindquist (196) są skoczkami prawie tej samej klasy. W dal — Niemcom Leichmowi (7,61) i Longowi (7,52) nie może w tej chwili zagrać nawet Maffei (7,57), który już dawno swego wyniku nie powtórzył.

DZIŚ STARTUJĄ:

Zaslona — 100 mtr.
Sznajder — tyczka.
Gassowski — 800 m. (przedbiegi).
Staniszewski — 1500-metrów (przedbiegi).

NIEDZIELA:

Zaslona — 200 mtr.
Noji — 5 km.
Gassowski — 800 mtr. finał.
Gierutto — kula.
Gierutto i Pławczyk (6 konkurencji dziesięcioboju).

PONIEDZIAŁEK:

Noji — 10 km.
Staniszewski — 1500 mtr. finał.
Soldan — 3 km. steeple.
Gierutto i Pławczyk (zakonczenie dziesięcioboju).

Czy degradacja Polonii z Ligi? Dyskwalifikacje piłkarzy i zamknięcie boiska osłabiają drużynę stołeczną

Smutne następstwa piłkarskiego meczu ligowego rozegranego w niedzielę pomiędzy stołeczną Polonią a Cracovią nie dały na siebie długo czekać. — Na czwartkowym posiedzeniu ligi PZn posypały się kary i na gany.

Jak można wywnioskować z wyroków, odpowiedzialność za burzliwy przebieg meczu spadła na gospodarzy — Polonię, nie tylko bowiem odrzucono jej protest w sprawie weryfikacji wyniku meczu, w którym Polonia reklamowała nieprawidłowe zdobycie dwóch bramek przez Cracovię (z pozycji spalonych), ale ponadto zdyskwalifikowano jej drużynę. Najlepsi jej gracze: Pazurek i Nawrot na dłuższy okres czasu będą musieli pożegnać się z piłką nożną. Gracze ci zostali zdyskwalifikowani na 2 miesiące, a nieopanowany bramkarz „Czarnych koszul“ na 2 tygodnie, ale z 6-miesięcznym zawieszeniem.

Przymusowy „urlon“ tych graczy niewątpliwie odbije się b. niekorzystnie na dalszych losach drużyny warszawskiej w bojach ligowych. Polonia może mieć słuszny żal do fanatycznych kibiców, na których też spada część odpowiedzialności za smutne ekscesy na boisku, wskutek prowokacyjnego jej zachowania się tak względem gości jak i sędziego.

Z tych powodów liga postanowiła również zamknąć boisko Polonii do czasu dania przez nią pełnej gwarancji bezpieczeństwa osobom sędziemu i gości

Niedzielny mecz z LKS Polonią rozegra jeszcze na własnym boisku, gdyż uchwalałi P. Z. P. N. obowiązywać będzie dopiero od wtorku 6 b. m. Podobnie i kary na piłkarzy liczą się od tego terminu.

W związku z niedzielnym

meczem ukarany został naganą również Pająk z Cracovii.

Liga rozpatrywała poza tym protest AKS-u odnośnie meczu z Wartą. Spotkał go ten sam los, co protest Polonii — został odrzucony.

Polscy lekkoatleci w Paryżu Start Gassowskiego pod znakiem zapytania!

PARYŻ, 2.9. (PAT) — Polska reprezentacja lekkoatletyczna na mistrzostwa Europy przybyła w piątek do Paryża. Za wyjątkiem Gassowskiego, który się przeziebił w drodze, odbyli podróż szczęśliwie. W piątek zawodnicy nasi odbyli pierwsze treningi w Lasku Bulońskim.

Start Gassowskiego, który na razie leży w łóżku, jest pod znakiem zapytania. Kierownicy naszej ekspedycji mają jednak nadzieję, że Gassowski do soboty wyzdrowieje, a w każdym razie będzie się czuł na tyle dobrze, ażeby wziąć udział w zawodach.

Indywidualne wycieczki DO FRANCJI i WŁOCH

organizuje najszybciej

POLTOUR

Polskie Biuro Podróży Sp. Akc.

ŁÓDŹ, TRAUUGUTTA 2.

TELEFON 107-86.

Makabi—UT Mecz tenisowy

W dniu jutrzejszym na kortach Makabi przy ul. Sztetlinga nr. 2 od godz. 9 rano do zmroku odbędzie się towarzyski mecz tenisowy Union Touring — Makabi Union Touring wystąpi w składzie: Languth, Koszade, Brauerowie, Stetka, Golda i Pfeiffer. Barw Makabi broń będą Librach, Kleinmann, Rosenholz, Feinberg, Sachs, Lilienfeld, Lauenburg i Skosowski.

Ze względu na wyrównany poziom gier, mecz zapowiada się ciekawie.

Trudności Niemiec

Na łamach „Głosu Porannego” omówiliśmy obszerny artykuł w piśmie „Der Deutsche Volkswirt”, poświęcony trudnej sytuacji gospodarczej Niemiec.

Artykuł organu d-ra Schachta zastępuje niewątpliwie na uwagę. Pomieścić go można bowiem wyczerpująco o trudnej sytuacji gospodarczej Niemiec, która polityka autarchiczna zaczyna wypychać w ślepy zaułek.

Nie można przecież zapoznawać faktów i nie wysnuwać wniosków, wynikających z ostatniego ruchu niżkowego na giełdach niemieckich. Zjawiska te dowiodły bowiem (wbrew wszelkim próbom teoretyków i praktyków gospodarki niemieckiej), iż możliwości chłonne wkladów niemieckich nie są bynajmniej nieograniczone.

Trudno bowiem przyczynę deruty giełdowej motywować jedynie i wyłącznie następstwami arytmetyki przedsięwzięcia i rzuceniem na rynek większych ilości papierów sprzedawanych przez żydów. Pamiętać trzeba także o tym, że wielkie koncerny ubezpieczeniowe, związki kas oszczędności i częściowo banki nie odgrywają na tym rynku poważniejszej roli, ale w raczej działają tu obawy na tle wprowadzonych niedawno zarządzeń ograniczających w praktyce wysokość dywidend. Naturalnie nie można pominąć również i wpływ wydarzeń politycznych.

Artykuł czołowego pisma gospodarczego jest z innych jeszcze względów wielce charakterystyczny. Zaprzecza on bowiem zapewnieniom czynników międzynarodowych, które jeszcze niedawno stwierdzały za całą stanowczość, że rząd nie zamierza realizować żadnych podwyżek podatków. Normalne wpływy podatkowe, według tych zapewnień, miały wystarczyć na pokrycie ewentualnie zwiększonych wydatków. Jednakże już wówczas w kręgach gospodarczych wskazywano, że finansowanie olbrzymich zbrojeń i programu budowlanego nie będzie mogło być sfinansowane przy pomocy bieżących wpływów i pożyczek. Fakty potwierdziły te przewidywania. Trudności na rynku pieniężnym, mobilizacja długoterminowych obligacji i podwyżka po datku korporacyjnego stanowi potwierdzenie przypuszczeń. Rząd przypuszcza, że w ten sposób wpływy podatkowe w bieżącym roku będzie mógł doprowadzić do 17 miliardów marek. Ale gdyby nawet tak było, wy daje się rzeczą wątpliwą, czy suma ta wystarczy na pokrycie wydatków państwa w budżecie zwyczajnym i nadzwyczajnym, oraz na oprocentowanie zobowiązań długoterminowych. Skoro więc organ dra Schachta wypowiada się za zwyżką podatków, która rzekomo ma być mniejszym złem, aniżeli inflacja, wówczas oczekiwane można bądź wprowadzenia nowych obciążeń podatkowych, bądź podwyżki podatków już istniejących.

Trudności gospodarcze ujawniają się, na tle tego artykułu, również i na innych odcinkach życia gospodarczego Niemiec. Polityka mocarstwowa wymaga realizacji olbrzymich zbrojeń i programu społecznego, który z kolei musi zawsze opierać się na wysokiej koniunkturze, aby zapobiegać wzrostowi bezrobocia. Ale dla realizacji tego programu zaczyna już brakować środków finansowych. Okazuje się bowiem, że finansowanie przy pomocy krótkoterminowych weksli nie może być kontynuowane, gdyż mogłoby spowodować normalną inflację. Trzeba więc sięgnąć do klasycznych środków ekonomii politycznej i podwyższyć podatki, co oczywiście automatycznie prowadzi do obniżenia stopy życiowej.

Przetwórnica wełny powstała w C.O.P.

W Przedborzu uruchomiona została w ostatnich dniach spółdzielcza przetwórnica wełny, obejmująca 4 powiaty, a mianowicie: konecki, opoczyński, radoniszczanski i włoszczowski.

Spółdzielnia przerabia przedzie z wełny owczej, dostarczonej przez hodowców owiec, członków spółdzielni.

Gotowa przedzia oddawana będzie do przerobu na warsztaty, rozmieszczone po wszechstanie chałupniczym. Z przedzie wyrabiane będą materiały przede wszystkim na własne potrzeby wsi i na ewentualną sprzedaż. Spółdzielnia liczy dotychczas około 500 udziałowców; opiekę i nadzór nad spółdzielnią sprawuje kielecka izba rolnicza.

Import gotowych wyrobów włókienniczych nadmiernie obciąża nasz bilans handlowy

Niepokojący dla gospodarstwa krajowego stały w r. b. ujemny bilans handlowy, winien spowodować ze strony włókiennictwa radykalną zmianę polityki importowej.

Nie należy zapominać o tym, że import Łodzi w ogólnym imporcie kraju, zajmuje bardzo poważną pozycję oraz, że w dużym stopniu bilans handlowy krajowy uzależniony jest od polityki eksportowej i importowej włókiennictwa.

Kwestia importu surowców jest bardzo delikatna i tutaj wszelkie zarządzenia oficjalnych czynników powinny być bardzo ostrożne, aby nie wywołały zaburzeń w produkcji włókienniczej, a co za tym idzie, na rynku pracy w Łodzi.

Istnieje natomiast odcinek importowy, gdzie powinna nastąpić możliwie szybka ingerencja oficjalnych czynników gospodarczych: importu wyrobów włókienniczych.

W okresie poważnego niedomagania wymiany handlowej kraju, wyrażającego się stałą nadwyżką przywozu nad wywozem, w okresie kurczenia się możliwości eksportowych dla włókiennictwa łódzkiego, wzmocnienie importu gotowych artykułów

włókienniczych jest nieuzasadniony.

Przeciwko importowi gotowych wyrobów włókienniczych przemawiają ogólnie - ekonomiczne względy, jak również względnie ściśle włókienniczo - ekonomiczne, każdy bowiem kilogram importowanej tkaniny włókienniczej, zmniejsza możliwości produkcyjne przemysłu krajowego.

Jeżeli zwiększony import surowców w pewnych okresach jest konieczny, ze względu na wzrost wytwórczości, to import tkanin, odzieży i t. p. jest z reguły niekorzystny dla włókiennictwa łódzkiego.

Według danych wydawnictwa Głównego urzędu statystycznego „Handel zagraniczny R. P.”, we wszystkich działach włókienniczych nastąpił wzrost importu gotowych wyrobów, czego dowodem są liczby następujące:

W roku 1936 tkanin bawełnianych importowaliśmy wartości 9.178.000, w roku 1937 import ten wyniósł już 9.981.000 w roku 1936 importowaliśmy tkanin wełnianych i półwełnianych 71 tonn, wartości złotych 2.338.000, w roku 1937 już 74 tonn, wartości zł. 2.397.000.

Duży wzrost wykazuje import

tkanin z jedwabiu naturalnego, a mianowicie w roku 1936 przywieźliśmy tkanin tych, wartości 1.097.000 zł., a w roku 1937 wartości zł. 2.246.000, tkanin ze sztucznego jedwabiu importowaliśmy również więcej, a mianowicie w roku 1936, wartość tego importu wynosiła 146.000 zł., natomiast w roku 1937 — 173 tysiące zł.

Ogółem tkanin w roku 1936 importowaliśmy 744 tonn, wartości zł. 12.759.000, podczas gdy w roku 1937 import ten podniósł się do 752 tonn, wartości zł. 14.797.000.

Wartość importu tkanin w ciągu roku wyraził się kwotą zł. 2.036.000. Również i import konfekcji wzrósł w roku 1937 w stosunku do roku 1936, a mianowicie w roku 1936 importowaliśmy 43 tonn odzieży, wartości złotych 1.467.000, w roku 1937 importowaliśmy już 53 tonn, wartości zł. 1.788.000, a więc o 10 tonn więcej.

Najwyższy wzrost importu wykazują artykuły mody z naturalnego i sztucznego jedwabiu, co wskazuje na to, że wzrost ten spowodowany został większym popytem na artykuły wyłącznie luksusowe.

Nie ulega wątpliwości, że zwię-

kszenie się importu wyrobów włókienniczych, zaobserwowane w r. b. spowodowane zostało w pierwszym rzędzie tym, że import zarówno półfabrykatów, jak i gotowych produktów włókienniczych, korzysta z preferencji. (ag.)

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 283,85, Bruksela 89,70, Kopenhaga 115, Londyn 26,75, Nowy Jork 5,30,75, Nowy Jork — kabel 5,31, Oslo 129,40, Paryż 14,45, Praga 18,33, Sztokholm 132,70, Zurych 121,05, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,23 kanadyjskie 5,27,50, floreny holenderskie 287,85, franki francuskie 14,49, szwajcarskie 120,55, belgi belgijski 89,45, funty angielskie 25,66, palestyńskie 25,30, guldeny gdańskie 99,75, korony czeskie odcinki do 20 koron 15, korony duńskie 114,45, korony norweskie 128,75, korony szwedzkie 132,05, liry włoskie odcinki do 50 Lirów 21,80, marki fińskie 11,25, marki niemieckie srebrne 85.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja była słabsza, przy większych obrotach akcjami metalurgicznymi. Notowano: Bank Polski 122,25, Bank Zachodni 38, Węgiel 35, Starachowice 43,25, Zyrardów 60,50, Ostrowiec 64,60 — 64,36 Lilpopy 87,50, Modrzejów 17.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była nieco mocniejsza, przy większych obrotach 4 i pół proc. pożyczki państwowej I em. 85,88 — 85,75 — 85,85, II em. 85 — 84,88 — 85, seria I em. 95,88 seria II em. 94,88, 4 i pół proc. wewnętrzna 66,50, 4 proc. konsolidacyjna 67,25, drobne odcinki 67, 4 i pół proc. listy ziemskie 64,88 — 65, drobne odcinki 65,75, 4 i pół proc. listy m. Lwowa 65,25, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 73,88, 5 proc. Łodzi z r. 1933 66,25, 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX em. 75,25 — 75,50.

W obrotach prywatnych: 3 proc. państwowa renta ziemiska odcinki po 5.000 zł. — 50,25 — 50, odcinki po 1.000 zł. — 53,50, odcinki po 100 zł. 86, Rudzki 11,40, 4 proc. dolarowa 42,25 — 42,50.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

Table with 2 columns: Sprzedaż and Kupno. Rows include Inwestycyjna 1 em. 85,50 85,00; Inwestycyjna 2 em. 84,50 84,00; Wewnętrzna 66,50 66,00; Konsolidacyjna 67,00 66,50; Bank Polski 122,00 121,00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Table with 2 columns: Sprzedaż and Kupno. Rows include Zyto I 15,25 — 15,50; Pszenica jednolita 21,00 — 21,5; Otręby pszenne gr. 10,50 — 10,75; Otręby pszenne śr. 10,25 — 10,50; Victoria 28,50 — 30,00; Mak niebieski 63,00 — 65,00; Rzepak ozimy 44,00 — 45,00.

NOTOWANIA BAWELNY

Nowy Jork. Otwarcie z dn. 2. 9. Środek 1: grudzień 8,31, styczeń 8,30, marzec 8,29, maj 8,29, lipiec 8,26 BREMA. Otwarcie z dn. 2. 9. październik 9,43, grudzień 9,63, styczeń 9,73, marzec 9,87, maj 9,97, lipiec 10,02. LIVERPOOL. Zamknięcie z dn. 2. 9. loco 4,85, październik 4,65, grudzień 4,71, styczeń 4,74, marzec 4,77, maj 4,79, lipiec 4,80. ALEKSANDRIA. Notowania z dn. 2. 9. Sakellaridis: listopad 13,16, styczeń 13,54, marzec 13,68. Giza: listopad 12,85, styczeń 12,83, marzec 12,91. Ashmouni: październik 10,32, grudzień 10,34, luty 10,11, kwiecień 10,44.

Arbitraż bawełniany w Gdyni Uroczyste otwarcie nastąpi 26 września

W dn. 26 i 27 b. m. odbędzie się w Gdyni uroczyste otwarcie arbitrażu bawełnianego, na który, oprócz przedstawicieli władz i sfer gospodarczych z całej Polski, przybędą goście z krajów europejskich i pozaczarnych. Spodziewany jest przyjazd około 150 osób z zagranicy.

Otwarcie arbitrażu bawełnianego w Gdyni umożliwi polskim firmom bezpośredni zakup bawełny u dostawców, gdyż wszelkie sprawy między odbiorcą a dostawcą bawełny będą mogły być rozstrzygane w Gdyni, a nie jak dotychczas w Bremie czy Havrze.

Powstanie arbitrażu bawełnianego stworzy niewątpliwie warunki do tworzenia w porcie gdyńskim firm handlowych,

i domów składowych, prowadzących zakup bawełny i rozprowadzenie jej na rynku polskim, jak też i w tranzycie na własny rachunek. Zadaniem arbitrażu będzie rozstrzygnięcie sporów przez specjalnie powołanych, zaprzysiężonych przez Izbę przemysłowo - handlową klasyfikatorów. W chwili obecnej kształci się już kilku specjalistów na stanowiska przyszłych klasyfikatorów. Jako druga instancja odwoławcza od orzeczenia arbitrażu bawełnianego w Gdyni, będzie arbitraż bawełniany w Havrze.

Obecnie już 5 firm polskich kupuje i sprzedaje bawełnę na własny rachunek, eliminując obce pośrednictwo i pokrywając około 35 proc. zapotrzebowania krajowego. Dotychczasowo

wy import bawełny przez port gdyński z roku na rok stale wzrasta. Importowano więc przez Gdynię w kolejnych latach następujące ilości bawełny: w 1930 — 564 t., w 1931 — 6.063 t., w 1932 — 26.839 t., 1933 — 77.733 t., 1934 — 81.929 t., 1935 — 84.381 t., 1936 — 91.781 t., 1937 — 95.516 tonn, 1938 (pierwsze 6 miesięcy) — 48.130 t.

Bez zmian na rynku rolnym

Na zagranicznych rynkach zbożowych ogólna sytuacja pozostała bez zmiany, była więc nadal niepomyślna. Według obliczeń Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa w Rzymie zbiory krajów europejskich będą co najmniej wyższe, niż przypuszczano przed miesiącem, nie zmieni to jednak położenia, ponieważ urodzaj kukurydzy zapowiada się znacznie gorzej. Tak np. w Bułgarii pomimo dobrego urodzaju pszenicy na eksport przeznaczają o połowę mniej niż przed rokiem właśnie skutkiem słabych zbiorów kukurydzy. We Włoszech zbiór pszenicy będzie o 10 milj. q. mniejszy od zeszłorocznego. Na ogół zbiory jednak tegoroczne szacowane są o 6 — 7 proc. wyżej od zeszłorocznych.

Na rynkach krajowych koniunktura pozostała bez zmiany, ceny utrzymały się na dotychczasowym poziomie. Na poszczególnych rynkach zboża (głównie chlebowe) od czasu do czasu zniżają lub zwyżkują, ale są to wahania krótkotrwałe i bardzo małe, bez większego wzięcia. Podkreście wyszkuje trzeba, że masowej podaży nie stwierdzano nigdzie i to jest prawdopodobnie przyczyną utrzymywania się cen na poziomie mało zmiennym. W odróżnieniu od rynków zagranicznych należy zaznaczyć, że na rynku wewnętrznym tendencja jest raczej zwyżkowa, począwszy od wpływu słabszego znaczenia niż przed rokiem urodzaju ziemniaków. Potwierdza się więc przypuszczenie, że konsumpcja zbóż w gospodarstwach rolnych będzie większa niż przed rokiem.

Poprawa na giełdzie Lekka zwyżka papierów i akcji

Po kilkuniedniowym osłabieniu tendencji dla papierów wartościowych, zaznaczyła się wczoraj lekka zwyżka.

Kursy walorów doznały pewnej poprawy, przy transakcjach normalnych.

Sfery giełdowe wczorajszą zwyżkę tłumaczą częściowo odprężeniem sytuacji międzynarodowej, częściowo zaś chęcią dokonywania transakcji przez koła zawołane.

Zrozumiałe, iż zasięg i trwałość tej zwyżki trudno jest w tej chwili przesądzać: niemniej fakt ten wskazuje, iż giełda nasza jest raczej nastawiona na hausse.

Transakcji papierami wartościowymi dokonywano wczoraj według kursów następujących:

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna była jedynym papierem, który nie skorzystał z poprawy kursów. Pożyczka ta w wyniku zwiększonej podaży obniżyła się o 40 pkt. i obracano nią po 86,25 w placeniu, 86,75 w żądaniu.

3 proc. pożyczka inwestycyjna miała tendencję zwyżkową, jakkolwiek niejednolita: I em. poprawiła się o 15 pkt. i obracano nią po 85,65 kupno, 86,15 sprzedaż, zaś II em. tej pożyczki zwyżkowała o 25 pkt. i płacono za nią 84,75, żądano 85,25.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna zwyżkowała o 25 pkt.: za grubsze odcinki płacono 67, żądano 67,50, za drobne zaś — 66,75 kupno, 67,25 sprzedaż.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. V utrzymały się na poziomie poprzednim. Za grubsze odcinki nadal płacono 64,75, żądano 66,25, — drobnymi zaś odcinkami tej pożyczki obracano po 65,50 kupno, 66 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Warszawy z roku 1933 podniosły się o 40 pkt. Obracano nimi po 73,65 kupno, 74,15 sprzedaż.

6 proc. obligacje m. Warszawy 8 i 9 em. zwyżkowały o 25 pkt. Płacono za nie 75,25, żądano 75,75.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi, po kilkuniedniowej przerwie, znów były notowane. Obracano nimi po 66 kupno, 66,50 sprzedaż.

Na rynku akcyjnym — tendencja również nieco mocniejsza. Akcje Banku Polskiego poprawiły się o 50 pkt. osiągając poziom 122 kupno, 123 spr. — Bank Zachodni nie zanotował zmiany i nadal płacono za nie 37,50, żądano 38,75. Akcjami Zakładów Zyrardowskich, po dłuższej przerwie obracano po 60 w placeniu, 60 w żądaniu.

WAZNE DLA MLYNÓW i składów hurtowej sprzedaży! **Księgi Obrachunkowe i Magazynowe** są już w sprzedaży. **A. J. OSTRÓWSKI S-cy 55** Łódź, PIOTRKOWSKA 55

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
słynie się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

DOKTOR KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH i SKÓRNYCH (wtosów) przeprowadził się na ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘC: od 9—11 i od 6—8. — Tel. 132-28.

DOKTOR HENRYKOWSKI
Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
Traugutta 9, front, I p. Tel. 262-98
przyjmuje od 8—11 i od 6—9 w w niedz. i święta od 9—12.30 pp.

Dr. med.
Paulina Lewi
specjalista chorób kobiecych i akuszerki
Sródmiejska 28
telef. 240-10
przyjmuje od 12—2 i od 4—8 wiecz.

Lecznica dla Psów
lekarza weterynarli A. M. Reicha
Gdańska 117-a (róg Zamenhofa) tel. 175-77, czynna
Strzyżenie psów.

LECZNICA
ze stalami łożkami DLA CHORYCH NA
uszy, nos, gardło i drogi oddechowe
Gabinet Rentgena dla prześwietleń i zdjęć
Piotrkowska 67, tel. 127-81
9—31 5.30—8 w. przyjm. Dr. Z. Rakowski
Wezwania na miasto.

SANATORIUM
(w sosnowym lesie)
w **CHEŁMACH** pod ZGIERZEM
dla cierpiących na:
ASTMĘ, CHOROBY SERCA i NACZYŃ stany wyczerpania i rekonwalescentów
Stala opieka lekarska. Wszelkie zabiegi. Fizykalno-elektro-terapia. Gimnastyka oddechowa. INHALATORIUM i KAMERA PRZECIWAŚTOWA.
Wiadomość tel. 122-60 i 127-81 —

Doktor M. Dawidowicz
chor. wewnętrzne
ELEKTROKARDIOGRAFJA POWRÓCIŁ
Narutowicza 42, telef. 184-91

Dyrekcje niżej wymienionych prywatnych szkół podają do wiadomości, że zapisy nowowstępujących przyjmują kancelarie codziennie:

Liceum Żeńskie Humanistyczne Gimnazjum Żeńskie Szkoła Powszechna Żeńska	im. Józefa ABA Legionów 10
Liceum Żeńskie Humanistyczne i Przyrodnicze Gimnazjum Żeńskie Szkoła Powszechna Żeńska	Marii HOCHSTEINOWEJ Wólczańska 23
Liceum Żeńskie Humanistyczne Gimnazjum Żeńskie Szkoła Powszechna Żeńska	E. Jaszufskiej Zeligmanowej Południowa 18
Liceum Żeńskie Humanistyczne Gimnazjum Żeńskie Szkoła Powszechna Żeńska	„WIEDZA” L. Magalifowej Narutowicza 17

Początek zajęć w poniedziałek, dn. 5 września o godz. 9 r.

Dr. M. Rabinowicz-Ginsbergowa
11 Listopada 47
powróciła
telef. 157-07.

Dr. STANISŁAW JUSTMAN
NEUROLOG
przyjmuje czasowo od 4—6
Piramowicza 15, fr. II p. mieszk. 23
Tel. 138-99, 138-35

Lekarz-dentysta
PAJECKA-GAWARTIN
Południowa 13, tel. 114-95
powróciła

„PRACA”
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród kobiet żyd. w Łodzi
Wólczańska 21, tel. 167-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana — hafciarstwo.
2. Krawiectwo damskie — krój.
3. Gorsciarstwo — krój.
4. Bielizniarstwo — krój.
5. Modniarstwo — kapelusze.
6. Ondulacja.
7. Manicure.
Sekretariat czynny w godz. 9—13 i 15—19.

MUNDURY i PŁASZCZE szkolne
po cenach przystępnych poleca
J. Czertok, Legionów 19.

PRYWATNE KOEDUKACYJNE KURSY HANDLOWE
I. MANTINBANDA w Łodzi
ul. PRZEJAZD Nr. 12, Telef. 157-91
WYKŁADY NA KURSACH ROCZNYCH i PÓLROCZNYCH rozpoczyna się 5 WRZEŚNIA 1938 r. ogólną zbiórką wszystkich grup o g. 7 wiecz.
Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela kancelaria kursów (Przejazd 12) codziennie od godziny 11 — 1 pop. i od 4 — 8 wiecz.
Kierownik kursów I. MANTINBAND

Po powrocie z Londynu
wznowiłam lekcje angielskiego
A. Halperinowa, Cegielniana 3
Tel. 153-14

LEKARZ - DENTYSTA
A. DREJZENSZTOKOWA
powróciła
Piotrkowska 89
telef. 112-59.

Dr. **I. Dynenson**
Piotrkowska 99
powrócił

LEK. - DENT.
M. PERELMUTEROWA
Śródmiejska 20
powróciła

DOKTOR REICHER
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28, tel. 201-93
przyjm. od 8—11 rano i od 5—8 w. w niedziele i święta od 9 — 12-ej

LEKARZ - DENTYSTA
Ewa Szczecińska
Sienkiewicza 40
tel. 222-36
powróciła

Doktor **M. WAINBERG**
powrócił
Legionów 3, telef. 172-20

Dziś i dni następn. film p. t. **PARAMATTA**
W r. gł. ZARAH LEANDER, Willy Birger i Wiktor Stahl
Początek w dni powszednie o g. 4, w niedziele i święta o g. 12 w poł.
Następny program na otwarcie sezonu „PANI WALEWSKA”
W rol. gł. GRETA GARBO i CHARLES BOYER

NIEMA PEWNIJSZYCH
JAK **„OLLA” GUM.** TYLKO ORYGINALNE „OLLA” GUM.

Najmilej i najweselej spędzisz czas tylko w Ogrodku **KOMETA** Łódź, Kopernika 46
Restauracji 99 — Tel. 163-60 —
Pierwszorządna kuchnia — Orkiestra.

Hebrajska Koeduk. Szkoła Powszechna
Żyd. Tow. Szkoły Pow. i Wych. Przedszkolnego
„JABNE”
W ŁODZI, PIOTRKOWSKA 111 — AL. KOŚCIUSZKI 48, tel. 135-82.
Kancelaria szkoły przyjmuje zapisy uczniów do wszystkich klas oraz do PRZEDSZKOŁA codziennie z wyjątkiem sobót w godz. od 8—2 po poł.

ŁÓDŹ
naturalny
zł. 2²⁰ za 100 kg.
SPRZEDAJE,
FABRYKA NAŃOI GAZOWYCH „ŹRÓDŁO”
Łódź, Kilińskiego 97, tel. 133-72

Przejazdy INDYWIDUALNE

do Francji
Anglii
Czechosłowacji
Łotwy
Danii
Belgii
Rumunii
Węgier
Italii

Zapisy i informacje:
Wagons-Lits/Cook
ul. Piotrkowska Nr. 68.

Koncesjonowane
Kursy Gospod. Domowego
E. Ż. T. Ochrony Kobiet
Cegielniana 21
przyjmuje zapisy uczennic

LEKARZ - DENTYSTA
Stanisław Gelberg
powrócił
Al. Kościuszki 32, tel. 108-33
godz. przyjęć: 10—2, 4—7.

KINO & TON
Kopernika 16, tel. 140-72

KINO - TEATR
URANIA
Cegielniana 2
Tel. 107-34

— I. — **Dziś i dni następnych!** — **Wielki podwójny program!** — II. —
Filmowy cud, zrealizowany milionowym kosztem!
Potęga! Rozmach! Wstrząsająca bitwa morska! **TRAFALGAR** **ZAUFAM**
W rol. główn. Freddie Bartholomew i Madeleine Carroll
genialny chłopiec ekranu, premiowana piękność
Na otwarcie sezonu — następny program film p. t. „Władczynie Dżungli”
Początek o 4-ej, w soboty i niedziele o 12-ej

CORSO
Początek seansów o godz. 4-ej po poł. W soboty i niedziele o godz. 12-ej. Ceny miejsc od 50 gr.
SALA WENTYLOWANA.

Najnowszy i największy przebój produkcji francuskiej
Poraz pierwszy w Łodzi
LUZIE Z ZAULKA
Dramat z życia nizin społecznych: ludzkie radości, bóle i namiętności.
JEAN GABIN, WŁODZIMIERZ SOKOŁOW, Suzy Prim, Junie Astar, Louis Jouvet oraz KOMEDIA
Nadprogram: Dodatki PAT.
Następny program: **SERCE i SZPADA**
W rolach głównych:

G **SALA MALINOWA**
GRAND-HOTELU

Od 1 b. m. OTWARCIE SEZONU

Codziennie występy artystów krajowych i zagranicznych
MORENITA — atrakcja paryskich Music-Hall
BETTY von WARNEY — tańce klasyczne i plastyczne
MALINA BESTRY — tańce charakterystyczne

Znakomita orkiestra w Malinowej „The Singing-Be”
Codziennie FIVE O'CLOCKI od g. 5 z programem
W GRAND-CAFE „YOLLY-BOYS” ORKIESTRA
na czele śpiewaczki jazzowa **ELLY WHIT**
PORAZ PIERWSZY W ŁODZI

W najbliższych dniach po gruntownym remoncie nastąpi OTWARCIE CUKIERNIKI GRAND-HOTELU, ul. Traugutta 1.

Prywatna Poradnia
Psychologiczno-Wychowawcza

Łódź, PIOTRKOWSKA 84, tel. 152-11

Godz. przyjęć: 9-1 i 3-6

Oddziela porad we wszelkich sprawach związanych z rozwojem i wychowaniem dzieci i młodzieży.

W związku z początkiem roku szkolnego — badanie dojrzałości do szkoły, porady w sprawie wyboru typu gimnazjum i liceum oraz kierunku studiów w szkołach akademickich.

PRZY PORADNI ORGANIZUJE SIĘ KOMPLET DLA DZIECI TRUDNYCH W WIEKU PRZEDSZKOLNYM Zgłoszenia w godzinach przyjęć.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

M. ROZENBLUM wznowił lekcje angielskiego i francuskiego Pl. Dąbrowskiego 4, m. 7, tel. 141-31 (9-10 godz.).

Różne

BACZNOŚĆ! Uwaga Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47. Taniol Tapicer i dekorator, majster dyplomowany i cechowy przez ministerstwo zatwierdzony w roku 1905 przyjmuje wszelkie tapicerskie i dekoracyjne roboty i reperacje po bardzo niskich cenach. Uwaga: Proszę mnie zawiadomić listownie, S. Karabanow, Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47 Mistrz dyplomowany i cechowy.

POSZUKUJĘ spółniczek, osoby na wskroś inteligentnej, posiadającej dużo gustu, z kapitałem do 5000 zł. w celu założenia pierwszorzędnej magazynu mód damskich. Osoby zainteresowane zechcą złożyć oferty do admin. sub „Facho.wczyjni” 568-2

MACIEJEWSKA ZENONA zgubiła kartę zapomogową, wydaną przez zarząd miejski m. Łodzi. —3

RYSONIA Goldkranca, Al. Kościuszki 26, prawa oficyna, parter, wykonywane wzory do haftów ręcznych i maszynowych. 591-2

POSZUKUJĘ współnika z kapitałem 7 — 8000 zł. Zysk wysoki. Oferty sub „Zysk wysoki”.

ZGUBIONO los IV kl. Lot. Państw. nr. 22725 kolek. Międzyrzeczki, Piotrkowska 61.

Kupno i sprzedaż.

A. MEBLE w dużym wyborze poleca Z. Kaliński, Nawrot 37. 6580-10

MASZYNE gabinetową Singera sprzedam. Sienkiewicza 49, Rytman. 453-2

FILTR (odmieszczacz) do wody na dom o 12 mieszkaniach potrzebny. Inż. Neumark, tel. 179-86.

Uzdrowiska

„ZACISZE LEŚNE” (Zakrzew). Pensjonat Poliny Kolskiej zawiadamia, iż posiada wolne pokoje na wrzesień. Ceny niższe. Tel. 217-37, od godz. 13-16, 20-22. 553-3

Posady

POSZUKIWANA od zaraz instruktorka krawiectwa (izr) z pełnymi kwalifikacjami. Oferty sub „W. T.” 451-3

jeśli mydło —
to „TRÓJKA”

IZRAELITA, lat 33, maturzysta, reprezentacyjny, energiczny, poszukuje posady przedstawiciela, inkasenta lub innej. Kaucja zł. 3000 Oferty sub „Ch”. 595-2

Lokale

SALA na I piętrze na biuro lub lokal handlowy (130 m. kw.) z przyległym mieszkaniem (3 pokoje z kuchnią i wygodami) lub bez do wynajęcia. Andrzejka 1. 584-3

POKOJ frontowy o dwóch oknach komfort. umebł. dla adv. lub lekarza do wynajęcia. Piotrkowska 84, fr. I p., tel. 205-10, od 10-12 i 4-6.

MŁODE małżeństwo poszukuje pokoju bez mebli w centrum miasta od zaraz. Oferty z podaniem ceny sub „R. W.” do administracji.

5 POKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami na II piętrze oraz 5-pokojowe na III piętrze przy ul. Matuszki 10, do wynajęcia. Wiadomość: tel. 106-95. 357-3

TYLKO TA NAZWA
GWARANTUJE
NAJLEPSZĄ
MARKE

A ZATYM
OSZCZĘDZAJCIE
ZDROWIE I STOSUJCIE
„Primeros”

Doktor Medycyny
Gustaw Kohn
specjalista
chorób kobiecych i akuszerii
POWRÓCIŁ
Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8-10 i 4-8 w.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
Przyjmuje: od 3-5 i od 6-7½ w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

W NOWOCZESNYM domu mieszkanie 3-pokojowe i 4-pokojowe z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami do wynajęcia. Ul. P. O. W. nr. 8 452-4

POKOJ z kuchnią z wygodami poszukiwany od zaraz. Oferty z wysockością komornego sub „W. J.” do administracji.

PIEKNY pokój frontowy, telefon, niekrepujące wejście. 11 Listopada 12, I piętro, front, na lewo.

POKOJ dla jednej osoby do wynajęcia. Przejazd 30, telefon 130-33. 598-2

POKOJ duży, słoneczny, umebłowany do wynajęcia. Ul. Dr. Sztetlinga nr. 5, m. 3, I piętro.

POSZUKIWANY pokój dla małżeństwa, nie wyżej 2 piętra. Oferty sub „Natchmiast”.

DWA FRONTOWE czyste, ładnie umebłowane pokoje do wynajęcia. Wszelkie wygody. Telefon 158-77, do 5 po poł.

PIĘCIOPOKOJOWE frontowe mieszkanie II piętro, do wynajęcia od 1 X. Przejazd 19, naprzeciw poczty głównej. Dozorca wskaże.

Przy Zakładzie Wychowawczo-Wypoczynkowym „DZIECIAKOWO”
Szkoła Powszechna na wolnym powietrzu z Internatem
Koedukacyjna — wyłącznie dla zdrowych dzieci
Zapisy, informacje, prospekty: 1) Józefów k/Otwocka, tel. 63-18
2) Warszawa, Sienna 76, tel. 694-98

SZKOŁY

Towarzystwa Szkół Żydowskich w Łodzi
I Męska Szkoła Powszechna
I Gimnazjum Męskie
Liceum Matematyczno-Fizyczne
MAGISTRACKA 21, tel. 134-11.

II Męska Szkoła Powszechna
II Gimnazjum Męskie
Liceum Humanistyczne
MAGISTRACKA 22, tel. 134-12.

Żeńska Szkoła Powszechna
Gimnazjum Żeńskie
Liceum Humanistyczne i Przyrodnicze
PIRAMOWICZA 6, tel. 127-95.

Przedszkole dla dzieci w wieku od lat 4-6
WÓLCZAŃSKA 35, tel. 245-36.

Podania kandydatów i kandydatek przyjmują i informacji udzielają kancelarie powyższych szkół w godzinach urzędowych przed południem.
Początek zajęć szkolnych w poniedziałek 5-go września 8.30 rano.

DLA CHORYCH na raptury (przepukliny), skrzywienia i różne kalectwa !!

Specjalne bandaż ortopedyczne, które z największym skutkiem wstrzymują najzastarzałe i najbardziej niebezpieczne raptury pachwiny, pępka i brzucha, największych rozmiarów jak głowy dziecka i głowy ludzkiej u mężczyzn, kobiet i dzieci. — Specjalne bandaż ortopedyczne na raptury powrotne po operacji oraz specj. bandaż (pasy brzuszne) po operacji ślepej kieszki na obniżenie żołądka, wnetrności, obwisłe brzuchy i wypad macicy. Dla cierpiących na skrzywienie kręgosłupa (garby), gruźlicę kości i paraliż ortopedyczne. — Specjalne lecznicze gorsety, prostotrzymacze, aparaty ortoped. różnych systemów. Sztuczne nogi i ręce aluminiowe (protezy) dla amputowanych. Na płaskie bolesne stopy (platfus) specjalne wkładki ortoped. w formie gipsowych z najszlachetniejszego metalu (duraluminium).

SPECJALNY ZAKŁAD ORTOPEDCYJNY
Spec. Ortop. **J. RAPAPORT**
obecnie ZAWADZKA 8

Tel. 221-77 (dawniej Wólczańska 10).
tętny przystępne 30-letnia praktyka

UWAGA: Dla ubezpieczonych w Ubezpiecz. Społ. znaczne ulgi.
NOWOŚĆ ORTOPEDCZNA
Spuchnięte kostki u nóg, nabrzmienia żyłne we wszystkich podobnych bolesnych przypadkach natchmiastową ulgę przynoszą chirurgiczne pończochy marki „Ideal Gum”. — Oryginalne pończochy z tkaniny z gumą, oraz formatory gumowe na grube nogi, niewidoczne pod najcieńszą jedwabną pończochą, przywracają wysmukłość i zgrabność zwalniając od cierpień i bólu.

RAKIETA

Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś i dni następnych!
4 tydzień rekordowego powodzenia!

Jedynie letnie kino dźwiękowe w OGRODZIE

Drugi po „Trędowatej” film ze złotej serii filmów polskich, wg. powieści znakomitej autorki polskiej Marii Rodziewiczówny
WRZOS
Wzruszająca karta z życia młodej kobiety, która nie zaznała miłości. —
W rolach głównych: **Angel-Engelówna, Cwikińska, Brodniewicz, Junosza-Stepowski, Zelwerowicz**

Początek w dni powsz. o g. 4, w soboty, o g. 12, w niedziele i święta o 2. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Dziś i dni następnych!
Uśmiech i radość wiosenny! — Czar i wdzięk młodości! — Piękno i urok życia
„PENSJONARKA”
W rol. gł.: Deanna Durbin i Herbert Marshall

KINO TEATR
MIRAZ
STOPADA 16

Dziś i dni następnych!
Niezwykły film o podwójnej zbrodni, wykrytej w mistrzowski sposób przez dzentelmena-detektywa p. t.
TAJEMNICZY PRZECIWNIK
W roli gł. wytworny mistrz sensacji
WILLIAM POWELL

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia z dodatku niedzielnym „Rowia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.